
Kriterier för PEFC skogscertifiering

PEFC Finland

Cittervägen 7, 00420 HELSINGFORS
tel: 0400 765 437
e-post: office@pefc.fi

Copyright

© PEFC Finland 2014

PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf innehar copyrighten till detta dokument. Dokumentet finns på PEFC Finlands nätsidor och fås även från kontoret.

Detta dokument får inte ändras eller användas i kommersiellt syfte utan tillstånd av PEFC Finland – Finlands Skogscertifiering rf.

Detta dokument är ursprungligen uppgjort på finska och den finska versionen är den officiella. De översättningar som PEFC Finland – Finlands Skogscertifiering rf låtit utföra är riktgivande och gällande innehållet i översättningarna gäller den finska versionen av dokumentet.

Dokumentets namn:	Kriterier för PEFC skogscertifiering	
Dokumentets nr	PEFC FI 1002:2014	
Godkänt av:	PEFC-standardarbetsgrupp	Datum: 12.6.2014
Godkänt av:	PEFC Finland	Datum: 27.10.2014
Publicerat:	10.11.2014	
Ibruktagande:	29.7.2015	
Övergångsperiod för ibruktagande:	ett år från det att PEFC meddelat om en fortsatt användning (gäller certifikat som beviljats före tidpunkten för ibruktagande)	

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
2. Ändamål och tillämpning	4
3. Hänvisningar	4
5. Introduktion till skogarna i Finland och skogsbruket	5
5.1 Lagstiftningen och skogspolitisk styrning	6
5.2 Skogarnas mångfald tryggas	7
5.4 Skogs- och miljösektorns organisationer	7
5.5 Skogsforskning och riksskogstaxeringen.....	8
5.6 Utbildning inom skogsbranschen och rådgivning till skogsägare.....	8
6. Kriterier för skogsvård	9
Kriterium 1: Lagstadgade krav följs	9
Kriterium 2: Skogarna är en livskraftig kolsänka	10
Kriterium 3: Anmälan om användning av skog påvisar att avverkningen är lagenlig och att miljöaspekterna är klarlagda	11
Kriterium 4: Skötseln och användningen av skogarna grundar sig på användningen av aktuell skogsdata	12
Kriterium 6: Skogarnas hälsa tryggas	13
Kriterium 7: Hållbart uttag av energived	14
Kriterium 8: Plantskogarna sätts i skick vid rätt tidpunkt.....	16
Kriterium 9: Naturvärden i skyddsområden bevaras	17
Kriterium 10: Särdrag hos värdefulla livsmiljöer bevaras	17
Kriterium 11: Torvmarksnaturens mångfald bevaras	20
Kriterium 12: Kända livsmiljöer för hotade arter bevaras	21
Kriterium 13: Naturvårdsbränning och hyggesbränning gynnar skogsarternas mångfald.....	22
Kriterium 14: Naturvårdsträd och död stamved lämnas orörda i skogsbruket.....	22
Kriterium 15: Vid skogsförnyelse används trädslag som hör till de naturliga arterna i Finland.....	23
Kriterium 16: Genmodifierat skogsodlingsmaterial används inte	24
Kriterium 17: Vid arbeten intill vattendrag och småvatten beaktas vattenvården	24
Kriterium 18: På iståndsättningsdiknings- och dikningshögläggingsobjekt tryggas vattenvården	25
Kriterium 19: Grundvattnets kvalitet tryggas vid skogsbruksåtgärder	25
Kriterium 20: Växtskyddsmedel används på ett ansvarsfullt sätt	26
Kriterium 21: De anställda har god grundkompetens	27
Kriterium 22: Säkerhet i arbetet, arbetshälsa och jämställdhet tryggas	28
Kriterium 23: Arbetsgivarskyldigheterna uppfylls	29
Kriterium 24: Vid anskaffning av skogsarbetstjänster följs god praxis	31
Kriterium 25: Skogsägarnas kunskaper och färdigheter främjas mångsidigt	33
Kriterium 26: Barns och ungdomars kunskaper om skog och deras förhållande till naturen främjas.....	34
Kriterium 27: Allemansrätten tryggas	35
Kriterium 29: Förutsättningarna för mångbruk av skogarna främjas.....	36
Kriterium 31: Verksamhetsförutsättningarna för rennäring tryggas	37
Kriterium 32: Samernas kultur och förutsättningarna för att utöva samernas traditionella näringar tryggas i deras hembygdsområde i enlighet med samernas hållbara utveckling	39
Bilaga 1. Viktiga lagar för skogsbruket i Finland	40
Bilaga 2. Torvmarkstyper som håller på att bli sällsynta	43

1. Inledning

Denna standard är en del av de fem standarderna i det finska PEFC-skogscertifieringssystemet. Den har föregåtts av SMS-standarderna som utarbetades 1997–1998, FFCS-standarderna som utarbetades 2002–2003 och PEFC-standarder som utarbetades 2008–2009. Finlands nya PEFC-standarder tas i användning efter att PEFC har godkänt en fortsatt användning inom ramen för en övergångsperiod för ibruktagande av standarderna.

Övriga standarder i Finlands PEFC-standarder gäller skogscertifieringens terminologi, sättet att genomföra certifieringen och kriterierna samt certifieringsverksamheten och utarbetning av kriterier.

PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf administrerar Finlands PEFC-standarder och innehar äganderätten till standarderna.

2. Ändamål och tillämpning

Detta dokument är den svenska översättningen av den officiella finska versionen av PEFC FI 1002:2014 standarden som PEFC Finland godkände 27.10.2014. De översättningar som PEFC Finland låtit utföra är riktgivande och gällande innehållet i översättningarna gäller den finska versionen av dokumentet.

Standardens finska text samt de svenska och engelska översättningarna finns på PEFC Finlands nätsidor och fås även från kontoret.

Denna standard innehåller kriterierna för skogscertifieringen.

3. Hänvisningar

Standarderna i Finlands PEFC-system är:

- PEFC FI 1000:2014; PEFC skogscertifierings terminologi
- PEFC FI 1001:2014; Sätt att genomföra PEFC skogscertifiering
- PEFC FI 1002:2014; Kriterier för PEFC gruppcertifiering
- PEFC FI 1005:2014; Kvalifikationskriterier och metoder i PEFC certifiering
- PEFC FI 1006:2014; Utarbetning av kriterierna för PEFC skogscertifiering

4. Termer och definitioner

I denna standard tillämpas definitioner som presenteras i PEFC FI 1000:2014 standarden, PEFC skogscertifierings terminologi.

5. Introduktion till skogarna i Finland och skogsbruket

Av Finlands landareal är $\frac{3}{4}$ eller omkring 23 miljoner hektar skogbevuxen. Dessutom finns det över 3 miljoner hektar markområden som hör till skogsbruket där virkesförrådet är lågt, såsom öppna mossar och bergbunden mark. Största delen av Finland hör till den boreala eller norra barrträdszonen. I Finland växer naturligt fyra barrträdsarter och knappt 30 lövträdsarter och vedartade buskar. Största delen av skogarna i Finland är barrträdsdominerade och lövträd växer ofta som blandträdslag.

Den totala virkesvolymen i skogarna i Finland är omkring 2 300 miljoner kubikmeter och den årliga tillväxten är över 100 miljoner kubikmeter. Virkesvolymen har ökat med nästan 60 procent från 1970-talet, då tillväxten har ökat betydligt mera än avverkningarna. På 1920-talet inleddes riksskogstaxeringarna i Finland. I skogarna finns det nu mera virke än man någonsin tidigare uppmätt vid riksskogstaxeringarna. Kolreservoarerna i den vegetation som finns i Finlands skogar och i skogsmarken har vuxit och skogarna har fungerat som kolsänka. År 2012 fanns det 38 miljoner ton koldioxid bundet i våra skogar.

Ända sedan slutet av 1940-talet har skogsbruket i Finland kraftigt satsat på långsiktig hållbarhet. Statens åtgärder, lagstiftningen, de nationella och regionala skogsprogrammen samt de privata skogsägarnas egen verksamhet och samarbete har backat upp förutsättningarna att idka ett hållbart skogsbruk. Eftersom skogarna har använts så länge finns det knappt alls några helt orörda naturskogar kvar i Finland. På några skyddsområden i Lappland och östra Finland finns det skogar som är i naturtillstånd. I skogsbruket i Finland förnyas skogarna med naturliga, inhemska trädslag och i skogsvården är utvecklingen till blandskogar av hög prioritet. I Finland har vi inga trädplantager med ett trädslag och intensivodling.

Skogarna i Finland ägs till största delen av privatpersoner och familjer. Skogsfastigheter som ägs av privatpersoner är till största delen små till arealen. Det finns 346 000 privatägda skogsfastigheter med en skogsareal över två hektar. Antalet skogsägare är större än antalet skogsfastigheter, eftersom familjemedlemmar ofta gemensamt äger skogsfastigheten. Antalet personer som äger minst två hektar skog beräknas vara 737 000. Medelstorleken på deras skogsfastigheter är 30 hektar.

Tabell 1. Skogarnas och virkesförrådets ägarstruktur i Finland 2012

(källa: Skogsforskningsinstitutet, riksskogstaxeringen)

Skogsägargrupp	Skogsbruksmark (%)	Virkesförråd (%)	Årlig tillväxt (%)	Avverkningar (%)
Privata	52	64	73	79
Staten	35	21	27	11
Bolag	8	9		10
Andra (kommuner, församlingar, samfund, samfällda skogar)	5	6	(andelen med i privatägda)	(andelen med i privatägda)

Skogsbruket och skogsindustrin sysselsätter i Finland direkt omkring 75 000 personer. Av dem arbetar omkring två tredjedelar inom skogsindustrin. Ungefär 25 000 personer arbetar inom skogsbruket och närliggande näringar. Av dem får en betydande del sin utkomst från små entreprenadföretag och transportföretag inom skogsbranschen. Dessutom utför skogsägarna och deras familjemedlemmar skogsvårdsarbeten i sina skogar.

Målet med skogsvården i Finland är att trygga produktionen av högklassigt virke, den biologiska mångfalden i skogen samt förutsättningarna att använda skogarna på olika sätt.

5.1 Lagstiftningen och skogspolitisk styrning

Finland har haft en skogslag sedan 1886. På så sätt har vi tryggt en hållbar virkesproduktion på lång sikt. Dessutom har vi många andra lagar såsom naturvårdslagen och vattenlagen som styr hållbar skötsel och användning av skogarna. Lagstiftning som påverkar skogsbruket finns närmare i bilaga 1.

Statsmakten sporrar skogsägarna till god skogsvård. Statsstöd finns att få för att trygga en hållbar virkesproduktion, för att upprätthålla skogarnas mångfald och för att förbättra hälsotillståndet i skogarna. Skogsvårdsrekommendationerna, skogscertifieringen och utbildning bidrar också till att vi har ett hållbart skogsbruk.

I Finland har skogsprogrammen haft en stor betydelse både som ett verktyg i skogspolitiken och för att ordna finansiering i skogsbruket. Det nationella skogsprogrammet 2015 (KMO 2015) har utarbetats i en öppen process och i samarbete med organisationer med anknytning till skog och som är intresserade av skog. Målet med programmet är att trygga arbete och utkomst som baserar sig på skogarna, trygga skogarnas mångfald och livskraft och de rekreativmöjligheter som skogarna erbjuder medborgarna. Regeringen i Finland godkände 2014 den skogspolitiska redogörelsen, som styr användningen av skogarna fram till 2050. Med den politiska redogörelsen söker man nya tillväxtpöjligheter för skogssektorn. Den användes bl.a. när man tog fram den nationella skogsstrategin 2025, som uppdaterar det nationella skogsprogrammet.

De första regionala målprogrammen för skogsbruket (regionala skogsprogram) som tillkom i enlighet med skogslagen, blev färdiga 1998 och har därefter justerats med ungefär fem års mellanrum. Programmen ger en helhetsbild av skogarnas och skogsbrukets tillstånd och utvecklingsbehoven på resp. regionenhets område. Finlands skogscentral är indelad i flera regioner. De regionala skogsråden med representanter från olika intressegrupper, stöder Skogscentralens regionenheter när de regionala skogsprogrammen ska utarbetas och följas upp.

Målet med strategin för en hållbar utveckling som Finlands regering godkände 2006 är ekologisk hållbarhet och att skapa sådana ekonomiska, sociala och kulturella förutsättningar som krävs för att främja ekologisk hållbarhet. Strategin för hållbar utveckling förnyades 2013. Statsrådet fattade ett principbeslut i december 2012 om en uppdaterad strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden i naturen ” För naturen – till nytta för människan”. Målet med strategin är att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden i naturen fram till år 2020.

Finland deltar aktivt i den internationella skogspolitiken och samarbetet mellan olika länder och har förbundit sig att uppfylla internationella skyldigheter. Internationella förpliktelser har implementerats i lagstiftningen och regelverk.

5.2 Skogarnas mångfald tryggas

Det fästs speciell uppmärksamhet vid att skydda skogar och trygga mångfalden i ekonomiskogar. Det finns totalt 2,2 miljoner hektar skyddade skogar, vilket utgör 9,6 procent av skogsarealen. Det finns sammanlagt 3,0 miljoner hektar skog som är skyddad eller i begränsad skogsbruksanvändning. Det utgör 13,0 procent av skogsarealen.

Europeiska unionens nätverk Natura 2000 består i Finland av 1 860 skyddsobjekt med en total areal på 4,9 miljoner hektar. Av den arealen utgör landområden 3,6 miljoner hektar, vilket är tre fjärdedelar.

Regeringen i Finland godkände 2008 handlingsplanen för mångfalden i södra Finlands skogar (METSÖ). Målet med handlingsplanen är att trygga viktiga livsmiljöer för skogliga naturtyper och för hotade arter och att trygga strukturdragen i skogarna.

Naturvårdslagen innehåller nio skyddade naturtyper, varav tre finns i våra skogar. Skogslagen stadgar om särskilt viktiga livsmiljöer i skogar, vars särdrag ska bevaras.

Av de cirka 45 000 arter som man känner till i Finland lever ungefär hälften i skogar. Man följer regelbundet med förekomsten av hotade arter. Man har värderat hur hotade arterna är i Finland med hjälp av de internationella IUCN-kriterierna.

5.3 Mångbruk av skogarna

Skogarna är en viktig plats för finländarnas rekreation och en viktig del av naturturismen. Nästan alla finländare idkar friluftsliv och merparten sker i skogbevuxen miljö. Med stöd av allemansrätten får man röra sig i skogarna, vilket ger oss möjlighet att utan tillstånd röra oss till fots, skidande, cyklande eller ridande bara vi inte orsakar skada eller stör. Med stöd av allemansrätten får vi också fritt plocka bär och svamp i skogarna. För att röra sig med motorfordon och göra upp eld i terrängen behövs markägarens tillstånd.

Jakten har en stor betydelse i det finländska samhället. Det finns cirka 300 000 jägare och antalet ökar fortsättningsvis. Jägarna i Finland utför mycket frivilligt arbete för samhällets bästa. Bland annat utför de vilträskningar och bistår myndigheterna med handräddning inom viltvård. Rätten att bedriva jakt tillkommer markägaren och jakt kräver därmed tillstånd.

I norra Finland är rennäringen en viktig del av skogarnas mångbruk. Renstammarna sköts aktivt och renarna får fritt gå på bete. Renarna har fri betesgång enligt lag.

5.4 Skogs- och miljösektorns organisationer

Den högsta skogsinstansen är jord- och skogsbruksministeriet, som har till uppgift att skapa förutsättningar för en hållbar och mångsidig användning av förnybara naturresurser och att trygga kvaliteten på de nyttigheter som vi får av dem.

Forststyrelsen och Finlands skogscentral resultatstyras av ministeriet. Forststyrelsen sköter, använder och skyddar de naturresurser och annan egendom som finns på statens mark och som de har i sin besittning. Skogscentralen har till uppgift att övervaka att skogslagen följs och att främja en hållbar

skötsel och användning av skogarna, bevara deras biologiska mångfald och att främja annan verksamhet i anslutning till skogsbruk.

Miljöministeriet har också uppgifter som berör skogarna. Dessa är bland annat att bevara naturens mångfald, att förhindra miljöförstöring och skadliga förändringar i atmosfären samt att resultatstyra och finansiera naturskyddsområden.

De regionala närings-, trafik- och miljöcentralerna ansvarar för miljöskyddet, vård av kulturmiljöer, skyddet av naturens mångfald samt för användning och skötsel av vattentillgångar, som i fråga om dessa uppgifter hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Skogsvårdsföreningarna främjar lönsamheten hos det skogsbruk som privatskogsägarna idkar och uppnåendet av övriga mål som de uppställt för sitt skogsbruk.

5.5 Skogsforskning och riksskogstaxeringen

Ungefär 650 skogsforskare vid universitet och forskningsinstitut forskar i skog och skogsbruk. Naturresursinstitutet fortsätter med de regelbundet återkommande riksskogstaxeringarna som Skogsforskningsinstitutet inledde på 1920-talet. Resultaten ger varje år färsk och mångsidiga uppgifter på regional nivå om våra skogar. Förutom uppgifter om virkesförrådet samlar man under riksskogstaxeringarna också in uppgifter om skogarnas hälsa, växttäcket och bland annat mängden död ved mycket täckande.

Särskilt från 1990-talet har man i forskningen i flera omfattande forskningsprogram koncentrerat sig på skogarnas mångfald och arterna i våra skogar. Förutom Skogsforskningsinstitutet har universiteten, Finlands miljöcentral och andra forskningsinstitut medverkat i forskningsprogrammen. Tack vare dessa forskningsprogram är våra kunskaper om arterna i skogarna i Finland på en internationellt hög nivå.

5.6 Utbildning inom skogsbranschen och rådgivning till skogsägare

Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet, flera yrkeshögskolor samt läroanstalter på andra stadiet på olika håll i landet ger utbildning inom skogsbranschen. Bland annat privatskogsbrukets organisationer, skogsläroanstalter samt medborgar- och vuxeninstitut arrangerar utbildning avsedda för skogsägare.

Skogsvårdsföreningarna, Finlands skogscentral, skogsserviceföretag, virkesköpande bolag och andra aktörer inom skogsbranschen ger råd till skogsägare och erbjuder dem tjänster med anknytning till skötsel och användning av skogarna. Rådgivningen till skogsägarna kan vara personlig, ske som gruppåtgivning eller som massrådgivning i samband med utställningar, tävlingar och exkursioner.

Finlands skogscentral har som lagstadgad uppgift att samla in skogsdata från privatskogar och att upprätthålla den data som insamlats. Med stöd av skogsdata är det möjligt att idka ett långsiktigt skogsbruk. I skogsdata ingår detaljerade uppgifter om skogstillgångarna på fastigheter, uppgifter om objekt som är värdefulla för skogsmiljön, åtgärdsförslag för skogsvårdsarbeten som borde utföras, uppgifter om avverkningsmöjligheter och andra användningsformer för skogarna. Skogsägaren behöver uppgifterna som underlag för sina beslut.

6. Kriterier för skogsvård

Förkortningar som används vid tillämpningar av kriterier och indikatorer (mätare).

- (ary) regional gruppcertifiering
- (ry) annan gruppcertifiering
- (mo) skogsägarspecifik certifiering

Rubrik	Kriterium 1: Lagstadgade krav följs
Kriterium	<p>I skogsbruket följs gällande skogs-, miljö- och arbetslagstiftning samt internationella därtill hörande avtal som Finland har ratificerat.</p> <p>I landskapet Åland tillämpas dock åländsk lagstiftning och myndighetsbeslut till den del de omfattas av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.</p>
Indikatorer	Domstolsbeslut och myndighetsbeslut ¹⁾ om att verksamhet hos skogsägare/den som innehar besittningsrätten till skogen eller skogsorganisation ²⁾ inom det certifierade området har stridit mot skogs-, miljö- eller arbetslagstiftning under certifikatets giltighetstid.
Förklaringar	<p>1) <u>Domstol eller behörig myndighet</u> har i sitt överklagbara <u>beslut</u> konstaterat att skogsägaren/den som innehar besittningsrätten till skogen eller skogsorganisation inte har följt gällande skogs-, miljö- eller arbetslagstiftning eller internationella därtill hörande avtal som Finland har ratificerat. Exempel på myndighetsbeslut är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Landsbygdsverkets beslut om att låta utföra skogsförnyelsearbeten enligt 20 § 2 momentet i skogslagen (1093/1996) - Landsbygdsverkets beslut om återbetalning enligt 15 § 3 momentet i lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) - den lokala miljömyndighetens beslut enligt 57 § 1 momentet i naturvårdslagen (1096/1996) - Arbetarskyddsmyndighetens beslut enligt 15 § i lagen om tillsyn och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) eller användningsförbud enligt 16 § i samma lag. <p>2) Med <u>skogsorganisationer</u> avses Finlands skogscentral, skogsvårdsföreningar, skogsindustriföretag, Forststyrelsen samt andra organisationer som förbundet sig till skogscertifieringen.</p>

Rubrik	Kriterium 2: Skogarna är en livskraftig kolsänka
Kriterium	<p>(ary) I avverkningar överskrids inte den största hållbara avverkningsvolymen³⁾ i området under den femårsperiod⁴⁾ som föregår revisionen. Avverkningsvolymen⁵⁾ kan under femårsperioden på grund av naturskada vara större än den största hållbara avverkningsvolymen. Detta kriterium tillämpas när den certifierade arealen är minst 700 000 ha.</p> <p>(ry + mo) Skogstillgångarnas volym och kvalitet tryggas genom att sköta om skogsförnyelsen vid förnyelseavverkningar.</p>
Indikatorer	<p>(ary) Avverkningsvolymen under femårsperioden jämförs med den beräknade största hållbara avverkningsvolym.</p> <p>(ry + mo) Domstolsbeslut och myndighetsbeslut¹⁾ om att skogsägare/den som innehar besittningsrätten till skogen eller skogsorganisation har försummat förnyelseskyldigheten.</p>
Förklaringar	<p>3) <u>Med största hållbara avverkningsvolym</u> avses medeltalet för de uträkningar som gjorts för femårsperioden för gällande regionala målprogram för skogsbruket.</p> <p>4) Under motsvarande tid lagras i trädbeståndet (stamveden) mera kol än vad som förs bort när stamveden avverkas. Trädbeståndet i skogen fungerar som en kolsänka en viss tidsperiod då när trädbeståndets tillväxt är större än avgången.</p> <p>5) <u>Den årliga avverkningsvolymen</u> innehåller den årliga avverkningsvolymen för stamved dvs. volymen för timmer och massaved samt brännved som mindre fastigheter använder (Skogsstatistisk årsbok 2013, s. 186, tabell 5.9 Avverkningsuttag per område).</p>

Rubrik	Kriterium 3: Anmälan om användning av skog påvisar att avverkningen är lagenlig och att miljöaspekterna är klarlagda
Kriterium	För att påvisa att lagstadgade skyldigheter som hör ihop med avverkningen och kriterierna i skogscertifieringen uppfylls på det område där avverkningen ska utföras görs före avverkningen en anmälan om användning av skog eller en separat miljöutredning ⁶⁾ i sådana fall, där lagen inte kräver anmälan om användning av skog och en sådan inte är gjord. Kriteriet gäller inte husbehovsavverkningar.
Indikatorer	Det har gjorts en anmälan om användning av skog eller en separat miljöutredning.
Definitioner	6) <u>Miljöutredningen</u> skall innehålla en uppskattning av effekterna av planerade åtgärder på bevarandet av särdragen hos följande objekt <ul style="list-style-type: none"> - skyddsområden (kriterium 9) - värdefulla livsmiljöer i skogsnaturen (kriterium 10) - livsmiljöer för hotade arter (kriterium 12) - fasta fornlämningar (kriterium 30) - viltvårds-, rekreations- och andra områden som avgränsats på eget beslut av markägaren eller vid planläggningen En miljöutredning som uppgjorts i samband med utarbetning av en plan på general-, detalj- eller strandplaneområde uppfyller kraven i kriteriet.

Rubrik	Kriterium 4: Skötseln och användningen av skogarna grundar sig på användningen av aktuell skogsdata
Kriterium	<p>Skogsägaren har till sitt förfogande som stöd för sina beslut aktuella uppgifter⁷⁾ om skogstillgångarna, naturobjekt och fasta fornminnen på sin fastighet samt en uppskattning av avverkningsmöjligheterna och skogsvårdsbehoven.</p> <p>(ary) Med regionala skogsplaner främjas en hållbar skötsel och användning av skogarna.</p>
Indikatorer	<p>(ary) För området har uppgjorts en plan⁸⁾ som beskriver skogarnas tillstånd och användning.</p> <p>Skogsägaren har till sitt förfogande skogsdata på beståndsnivå i det certifierade området för att kunna fastställa målen för sitt skogsbruk och för att kunna planera och utföra skogsåtgärder. Kravet tillämpas inte om skogsägarens totala areal certifierad skogsbruksmark är under 50 ha.</p>
Definitioner	<p><u>7)</u> <u>Uppgifterna omfattar</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uppgifter på beståndsnivå om trädbeståndet och marken - uppgifter om skogsvårdsbehov på beståndsnivå - avverkningsmöjligheter - Natura 2000-områden - värdefulla livsmiljöer i skogsnaturen definierade i kriterium 10 - kända livsmiljöer för hotade arter definierade i kriterium 12 - miljöstödsobjekt som staten finansierar och objekt med permanent skydd - i fornlämningsregistret antecknade fasta fornlämningar för vilka det finns tillförlitlig lägesdata <p>Med minst tio års mellanrum kontrolleras att uppgifterna är up-to-date.</p> <p><u>8)</u> Till exempel det regionala skogsprogrammet anses vara en sådan <u>plan</u>.</p>

Rubrik	Kriterium 5 : Kvaliteten i skogsvårdsarbeten fastställs
Kriterium	Aktörer ⁹⁾ som erbjuder skogstjänster till skogsägare har i bruk kvalitetsuppföljning ¹⁰⁾ för att kunna följa upp kvaliteten i arbeten ¹¹⁾ som an knyter till skogsförnyelse och plantskogsvård.
Indikatorer	(ary + ry) Aktörer som utför skogsvårdsarbeten har kvalitetsuppföljning för att säkerställa kvaliteten i skogsvårdsarbeten. I skogsägarens och aktörernas ⁹⁾ skogsserviceavtal är det förutsatt att aktören har i bruk kvalitetsuppföljning ¹⁰⁾ för att säkerställa kvaliteten på arbetet.
Definitioner	9) Med <u>aktörer</u> avses företag som erbjuder skogsägare skogstjänster såsom skogsvårdsföreningar, skogsbolag och skogsserviceföretagare. 10) Med <u>kvalitetsuppföljning</u> i arbetet avses ett förfaringsätt, med vilket man påvisar att kvaliteten på utfört arbete uppfyller ställda krav. Kvalitetsuppföljningen kan göras av den som utför arbetet som egenkontroll och/eller en uppföljning som görs av en utomstående aktör. 11) Till <u>skogsvårdsarbeten</u> räknas följande arbetslag: markberedning, sådd, plantering, gräs- och slyröjning och röjning.

Rubrik	Kriterium 6: Skogarnas hälsa tryggas
Kriterium	Vid avverkning i riskområden ¹²⁾ vidtas åtgärder för att hindra spridning av rotticka hos gran (<i>Heterobasidion parviporum</i>) och rotticka hos tall (<i>Heterobasidion annosum</i>). Vid bekämpning av rotticka används metoder ¹³⁾ som är trygga för användarna. Vid avverkning och utkörning av virke (drivning) bör man undvika att skada det kvarlämnade trädbeståndet och att åstadkomma markskador som försämrar trädbeståndets tillväxtförutsättningar. Vid lagring av virke fästs uppmärksamhet vid bekämpning av insektskador.
Indikatorer	Rottickan ska på det certifierade området och per aktör ¹⁴⁾ bekämpas på minst 85 % av riskobjektens avverkningsareal ¹⁵⁾ . I beståndsvårdande avverkningar får andelen skadade träd i snitt utgöra högst fem procent av de kvarlämnade utvecklingsdugliga träden. Andelen skadade träd uträknas årligen som ett glidande medeltal av resultaten från de fem senaste årens granskningar av drivningskvaliteten. I beståndsvårdande avverkningar på mineraljordar ¹⁶⁾ får i snitt högst fem procent av körstråkens sammanlagda längd ha spårbildning ⁹⁾ orsakad av skogsmaskiner. Spårbildningsprocenten uträknas årligen som ett glidande medeltal ^{17), 18)} av resultaten från de fem senaste årens granskningar av drivningskvaliteten. Den som beställer arbetet ⁵⁷⁾ har rekommendationer för förröjning av underväxt som stör avverkningsarbetet och som ska utföras innan avverkningen inleds.

	Vid lagring av virke följs lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013). Den behöriga myndigheten har inte med beslut utfärdat vite eller hot i enlighet med 24 § i lagen och inte utverkat dom enligt 25 § för försummelser vid bekämpning av insektskador vid mellanlagring av virke.
Definitioner	<p>12) <u>Med riskområden</u> avses barrträdsdominerade avverkningsobjekt som finns på de områden som skogslagen definierar som södra och mellersta Finland, då avverkningen utförs mellan den 1 maj och den 30 november.</p> <p>13) <u>Trygga metoder för användarna</u> är behandling av barrträdsstubbar med en lösning av pergamentsvamp eller urea samt borttagning av barrträdsstubbar, som sprider svampsjukdomar, från förnyelseområdet. Ett förnyelseområde där stubbarna är borttagna för att motverka spridning av rotticka, ingår i den areal där bekämpningsåtgärder utförts.</p> <p>14) <u>Med aktör</u> avses i detta kriterium den som innehar avverkningsrätten.</p> <p>15) <u>Andelen där bekämpningsåtgärder</u> utförts uträknas som förhållandet mellan behandlade arealer och den sammanlagda avverkningsarealen i riskområdet. Uträkningen görs enligt de uppgifter som insamlats från de skogsorganisationer som verkar i det certifierade området.</p> <p>16) Avverkningsobjekten indelas i objekt på mineraljordar och på torvmarker. Med <u>mineraljord</u> avses en växtplats med ett torvlager som är under 30 cm.</p> <p>17) Definitionen på <u>beståndsvårdande avverkningar, ett skadat träd, ett utvecklingsdugligt träd och spårbildning</u> samt andra termer som används i samband med mätning av drivningsskador är definierade i skogslagen (1996/1092) samt i statsrådets förordning om hållbar skötsel och användning av skogarna (1038/2013). Tillvägagångssättet vid granskning av drivningskvaliteten ska vara jämförbar med de anvisningar för fältgranskningar som Finlands skogscentral upprätthåller.</p> <p>18) <u>Granskningar av drivningskvaliteten</u> ger skilda procenttal för skador på trädbeståndet och spårbildning vid beståndsvårdande avverkningar i likåldriga och olikåldriga skogar. De procenttal som kriterierna avser för skador på träd och för spårbildning uträknas årligen på det certifierade området som ett medeltal vägt med de sammanlagda arealerna för beståndsvårdande avverkningar i likåldriga och olikåldriga skogar.</p>

Rubrik	Kriterium 7: Hållbart uttag av energived
Kriterium	<p>När grot och stubbar tas ut från ett avverkningsområde bör man beakta avverkningsområdets virkesproduktionsförmåga, mångfalden och vattenvården.</p> <p>Vid uttag av energived vid beståndsvårdande avverkningar sparas i mån av möjlighet buskage för viltet.</p> <p>Torvmark i naturtillstånd tas inte i bruk för odling av energived.</p> <p>På förnyelseavverkningsytor kvarlämnas biomassa enligt följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - av grot¹⁹⁾ omkring 30 % så jämnt fördelat som möjligt - som naturvårdsstubbar²⁰⁾ minst 25 st/ha, på ler- och siltjordar minst 50 st/ha - dessutom stubbar som kvarlämnats vid tidigare avverkningar samt stubbar med en diameter under 15 cm

	<p>På områden som är infekterade av rotticka kan man ta bort alla barrträdsstubbar.</p> <p>Vid uttag av energived avverkas inte levande naturvårdsträd som avses i kriterium 14 och grov död ved får inte skadas.</p> <p>Vid uttag av energived tillämpas följande vid val av objekt:</p> <p>a) förnyelseytor som lämpar sig för uttag av grot: - torra moar och mineraljordar som är bördigare än dessa samt motsvarande torvmarker</p> <p>b) förnyelseytor som lämpar sig för stubbrytning: - torra moar och mineraljordar som är bördigare än dessa samt motsvarande torvmarker - om tallens rotröta förekommer på förnyelseytan, alla ståndorter på mineraljordar med undantag av lavmoar.</p> <p>c) objekt med beståndsvårdande avverkningar som lämpar sig för uttag av helträd: - torra moar och moar som är bördigare än dessa samt motsvarande torvmarker. Om andelen gran är över 75 % av stamantalet före gallringen bör uttag av helträd inte göras.</p> <p>d) i granbestånd som lider av borbrist kan man ta ut grot eller helträd om man säkerställer näringsbalansen i trädbeståndet genom att gödsla med bor.</p> <p>Kraven på att kvarlämna biomassa gäller inte de områden på general- och detaljplaneområden där skogslagen inte tillämpas.</p>
Indikatorer	<p>Uttag av energived har skett på området på det sätt som kriteriet anger, när</p> <p>a) andelen objekt som vid uppföljningen²¹⁾ fått vitsordet utmärkt eller god för de bedömningsfaktorer som nämnts ovan (val av drivningsobjekt, minimivolym för biomassa som kvarlämnas på förnyelseytor, tryggnad av naturvårdsträd och död ved och vattenvårdsåtgärder) utgör minst 90 % av arealen för uttag av energived.</p> <p>b) torvmarker i naturtillstånd inte har dikats för odling av energived.</p>
Definitioner	<p>19) Som <u>grot</u> räknas toppar, kvistar, barr och löv. Den som beställer arbetet⁵⁷⁾ har anvisningar som gäller krav för kvarlämnande av grot.</p> <p>20) Som <u>naturvårdsstubbar</u> räknas stubbar som uppkommit vid den senaste avverkningen och har en diameter över 15 centimeter.</p> <p>21) <u>Uppföljningen</u> kan vara det uppföljningssystem som den som innehar certifikatet har eller aktörens eget eller till exempel den uppföljning av naturhänsynen som Finlands skogscentral gör.</p>

Rubrik	Kriterium 8: Plantskogarna sätts i skick vid rätt tidpunkt
Kriterium	<p>(ary + ry) Av det certifierade områdets årliga behov av plantskogsskötsel²²⁾ har årligen utförts minst 60 %.</p> <p>(mo) I skogsägarens skog har utförts minst 60 % av behovet av plantskogsskötsel^{x1)} under 5-årsperioden.</p>
Indikatorer	<p>(ary) De arealer för plantskogsskötseln²⁴⁾ som Naturresursinstitutet statistikför jämförs med t.ex. behovet av plantskogsskötsel²²⁾ som riksskogstaxeringen anger för motsvarande område.</p> <p>(ry + mo) Arbetsmängderna för plantskogsskötsel²⁴⁾ följs upp årligen och de verkställda mängderna jämförs med de åtgärdsförslag som gjorts på basis av skogsdata.</p> <p>(mo) De verkställda mängderna är ett glidande medeltal från de fem senaste åren.</p>
Definitioner	<p><u>22)</u> Behovet av plantskogsskötsel vid den regionala gruppcertifieringen är, det årliga behovet vid certifieringsperiodens början, t.ex. det av riksskogstaxeringen uppskattade förslaget till areal plantskogsskötsel för området (plantskogar som behöver åtgärdas under nästa femårsperiod).</p> <p><u>23)</u> Som beståndsfigurer som är i behov av plantskogsskötsel räknas figurer som i skogsdata har markerats att de är i behov av röjning (bör utföras under närmaste femårsperiod).</p> <p><u>24)</u> I plantskogsskötsel ingår följande arbetslag: slyröjning och röjning.</p>

Rubrik	Kriterium 9: Naturvärden i skyddsområden bevaras
Kriterium	Naturvärden i skyddsområden ²⁵⁾ eller i områden i Natura 2000-nätverket äventyras inte med skogsbruksåtgärder.
Indikatorer	<p>(ary) Skogsmyndigheten och de skogsorganisationer som verkar i området har uppgifter om lägesdata för skyddsområden och områden i Natura 2000-nätverket. Andra aktörer som förbundet sig till skogscertifieringen har uppgifterna till de delar som de behöver.</p> <p>Skogsägaren har kännedom om var skyddsområden och områden som hör till Natura 2000-nätverket finns i hans skog.</p> <p>De regionala miljömyndigheterna har inte noterat att skogsbruksåtgärder som utförts på skyddsområden eller utanför dem skulle ha medfört betydande försämringar av naturvärden i skyddsområdet.</p> <p>De regionala miljömyndigheterna har inte noterat att skogsbruksåtgärder som utförts i områden som hör till Natura 2000-nätverket skulle ha medfört betydande försämringar av naturvärden. I Natura-områden utförs skogsbruksåtgärder enligt de krav som den lag ställer med vilka Natura-området har inrättats. Dessutom följs den användnings- och skötselplan eller motsvarande som miljömyndigheten och markägaren kommit överens om.</p>
Definitioner	<u>25)</u> Med <u>skyddsområden</u> avses i kriteriet naturskyddsområden som inrättats i enlighet med naturvårdslagen.

Rubrik	Kriterium 10: Särdrag hos värdefulla livsmiljöer bevaras
Kriterium	<p>Skötsel och användning av skogarna planeras och utförs så att följande krav fullföljs:</p> <p>a) Enligt 29 § i <u>naturvårdslagen</u> (1096/1996) får inte skogliga naturtyper i naturtillstånd eller därmed jämförbart tillstånd, som naturvårdsmyndigheten med beslut enligt 30 § i naturvårdslagens fastställt och anmält till markägaren eller innehavaren, ändras så att deras särdrag på ifrågavarande objekt äventyras.</p> <p>b) Enligt 10 § i skogslagen (1993/1996) ska skötsel- och användningsåtgärder i särskilt viktiga livsmiljöer i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om detta naturtillstånd och i särskilt viktiga livsmiljöer som tydligt avviker från sin omgivning ske så att livsmiljöernas särdrag bevaras eller förstärks. På objekten är även sådana åtgärder tillåtna, som skogsmyndigheten beviljat tillstånd för enligt 11 § i skogslagen.</p> <p>c) Dessutom bevaras på största delen av objektet de viktigaste särdragen och de särdrag som naturvårdsmässigt kännetecknar de värdefulla livsmiljöernas biologiska mångfald. Livsmiljöerna är till sina viktigaste särdrag i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd och de kan lätt urskiljas och identifieras i terrängen.</p>

De i punkt c) avsedda naturvårdsmässigt sällsynta livsmiljöer, deras viktigaste särdrag som ska bevaras och metoderna för att bevara dessa särdrag är:

1. *Dödisgropar och naturligt trädlösa eller trädfattiga solexponerade sluttningar*

De dödisgropar som avses i kriteriet ska vara minst 10 meter djupa och nederst i dem ska det finnas ett tydligt källarligt mikroklimat. Det särdrag som är viktigast att bevara är den vegetation som mikroklimatet gett upphov till och som avviker från sin omgivning. Det bevaras genom att man begränsar avverkningen till den översta delen av dödisgropens kant. Med trädlösa eller trädfattiga solexponerade sluttningar avses i detta kriterium sådana som finns på den sydöstra, södra, sydvästra eller västra sluttningen av åsar. Det särdrag som är viktigast att bevara är de solberoende arterna. De bevaras genom att man inte beskogar objektet.

2. *Odikade kärr*

Till de livsmiljöer som kriteriet avser hör odikade²⁶⁾ grandominerade kärr, som inte hör till särskilt viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen, och på vilka de finns minst 20 m³/ha död ved. På objekt under en halv hektar ska det finnas minst 10 m³ död ved. Det viktigaste särdrag som ska bevaras hos kärr är den höga grundvattennivån, som upprätthålls genom att lämna objekten odikade. Trädbestånd på kärr kan behandlas med beståndsvårdande avverkningar och genom att avlägsna enstaka träd.

3. *Odikade brunmossar*

Växlingen mellan flarkar och tuvor samt den höga näringshalten i torven är de särdrag som ska bevaras på odikade brunmossar. Dessa särdrag bevaras genom att lämna brunmossarna odikade och utanför skogsbruksåtgärder.

4. *Lövträdsdominerade lundar*

Det viktigaste särdrag som ska bevaras i lundar som passerat plantskogsstadiet är det lövträdsdominerade²⁷⁾ trädbeståndet som består av flera trädslag. Vid gallringar ska lövträdsdominansen bevaras.

5. *Gammelskogar, äldre skogar*

Med gammelskog eller äldre skog avses en skog, som fyller följande kriterier:

I Det dominerande trädbeståndets ålder är i södra Finland²⁶⁾ över 160 år och i norra Finland²⁸⁾ över 200 år.

II Beståndet består av träd av olika storlek eller är flerskiktat och det består av olika trädslag. Det kan också vara en granskog i sent successionsstadium;

III Beståndet har inte behandlats genom blädning, gallring eller ljushuggning på 60 år. Varken blädning, gallring eller ljushuggning har förändrat skogens naturliga strukturdrag och det finns högst 20 stubbar/hektar som avslöjar tidigare avverkningar;

	<p>IV Beståndet har inslag av gamla lövträd samt dessutom död ved, torrakor och lågor, i södra Finland minst 15 % och i norra Finland minst 20 % av trädbeståndets volym.</p> <p>Objektets särdrag bevaras genom att beståndet undantas från de normala skogsbruksåtgärderna.</p> <p>6. <i>Svämskogar och lövsumpskogar i naturtillstånd</i> Typiskt för de svämskogar och lövsumpskogar i naturtillstånd som kriteriet avser är de årligen återkommande översvämningarna. Det viktigaste särdraget hos svämskogar på momarker och lövsumpskogar på torvmarker är den naturliga variationen av ytvattnet. Variationen är en följd av naturlig översvämning av hav, sjöar och bäckar. Särdraget bevaras genom att man lämnar områdena utanför dikning. Trädbeståndet kan behandlas med beståndsvårdande avverkningar och avverkning i skärmställning eller genom att avlägsna enstaka träd så att inslaget av död ved bevaras.</p> <p>Om värdefulla livsmiljöer som avses i detta kriterium till arealen utgör över fem procent av den skogs- och tvinmarksareal som skogsägaren äger och som omfattas av certifieringen, kan man i fråga om objekt som uppräknats i punkt c) med undantag av gammelskogar i punkt 5 lämna den areal som överstiger minimiarealens andel utanför de åtgärdsbegränsningar som presenterats ovan.</p>
Indikatorer	<p>Bevarandet av värdefulla livsmiljöer vid skogsbruksåtgärder:</p> <p>a) domstolens beslut om fall där bevarandet av särdrag hos objekt enligt 29 § i naturvårdslagen äventyrats.</p> <p>b) domstolens beslut om fall där särdrag hos särskilt viktig livsmiljö enligt 10 § i skogslagen inte har bevarats.</p> <p>I punkterna a) och b) har särdragen inte bevarats på det sätt som avses i kriteriet om man på objektet avsiktligt har handlat på ett sätt som strider mot naturvårdslagen eller skogslagen.</p> <p>c) Livsmiljöer som naturvårdsmässigt är värdefulla och som är beskrivna i punkt c) har bevarats i ursprungligt skick eller nästan i ursprungligt skick enligt uppföljningsresultaten²¹⁾. "Nästan i ursprungligt skick" betyder att de viktigaste särdragen för de livsmiljöer som uppräknas i punkt c) har bevarats på över 90 procent av objektens totala areal.</p>
Definitioner	<p>26) Med <u>kärr</u> avses odikade kärr samt sådana dikade kärr där dikningens torrläggande effekt har upphört.</p> <p>27) Med <u>lövträdsdominerad</u> avses en lund, där lövträdens andel av trädbeståndets volym är över 50 %</p> <p>28) Till <u>norra Finland</u> räknas de områden som omfattas av Finlands skogscentrals regionenheter: Kajaland, Norra Österbotten och Lappland. Till <u>södra Finland</u> hör de övriga regionenheterens områden.</p>

Rubrik	Kriterium 11: Torvmarksnaturens mångfald bevaras
Kriterium	Man säkerställer att torvmarker i naturtillstånd ²⁹⁾ och torvmarker som håller på att bli sällsynta ³⁰⁾ bevaras.
Indikatorer	<p>Torvmarker i naturtillstånd nydiknas³¹⁾ inte.</p> <p>Iståndsättningsdikning utförs bara i sådana områden där dikningen klart har ökat trädbeståndets tillväxt³²⁾.</p> <p>Vid iståndsättningsdikning och andra vattenhushållningsarrangemang tar man särskilt i beaktande torvmarkstyper som håller på att bli sällsynta samt möjligheten att återställa dem i naturtillstånd.</p> <p>I kanten av öppna torvmarker i naturtillstånd samt i kanten av torvmarker³²⁾ som har låg virkesproduktionsförmåga och ska återställas i naturtillstånd kvarlämnas en 5–10 meter bred skyddszon åt viltet, där det varken utförs markberedning eller stubbrytning och där man bevarar buskskiktet och mindre träd³³⁾.</p>
Definitioner	<p><u>29) Torvmark i naturtillstånd</u> är ett ekosystem som bildar torv och där man inte kan skönja av människan orsakade förändringar i den naturliga vattenhushållningen eller andra tydliga spår av människan. Växtplatsen är en torvmark om ett torvlager täcker marken eller om över 75 % av ytvegetationen är torvmarksvegetation. Skog där det regelbundet utförts beståndsvårdande avverkningar och som inte ingår i kriterium 10 avsedda särskilt viktiga livsmiljöer räknas inte enligt kriteriet som en torvmark i naturtillstånd.</p> <p><u>30) Med torvmarkstyper som håller på att bli sällsynta</u> avses torvmarkstyper i södra och norra Finland som vid hotbedömningen av naturtyperna (2008) klassades som starkt hotade eller akut hotade (klass EN och klass CR). Objekten är uppräknade i bilaga 2 i denna standard.</p> <p><u>31) Med nydikning</u> avses inte grävning av enstaka utfallsdiken på torvmarker i naturtillstånd, som är nödvändiga av dikningstekniska orsaker. Delar av odikade torvmarksområden som ingår i det område som ska iståndsättningsdiknas kan dikas ifall det är ändamålsenligt med tanke på regleringen av vattenhushållningen och det inte märkbart äventyrar torvmarks- och skogsnaturens mångfald i iståndsättningsdikningsområdet. Kriteriet begränsar inte eventuell reglering av vattenhushållningen som krävs enligt skogslagen på förnyelseytor på torvmarker och inte heller dikningar som avses i lagen om stöd för nyskiften (24/1981).</p> <p><u>32) Iståndsättningsdikningen</u> bör ekonomiskt vara ändamålsenlig med beaktande av växtplatsens bördighet, värmesumman och virkesvolymen på objektet. <u>Som ändamålsenliga iståndsättningsdikningsobjekt avses inte torvmarker med låg virkesproduktionsförmåga</u>, där stamvedens årliga tillväxt är under en kubikmeter per hektar och där förnyelseskylldigheten i 5a § i skogslagen inte gäller.</p> <p><u>33) Med mindre träd</u> avses träd vars brösthöjdsdiameter är under 7 cm.</p>

Rubrik	Kriterium 12: Kända livsmiljöer för hotade arter bevaras
Kriterium	<p>Vid skogsbruksåtgärder tryggas</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kända livsmiljöer för hotade arter som kräver särskilt skydd³⁴⁾ och som den regionala NTM-centralen har avgränsat och meddelat områdets ägare och/eller innehavare b) bilaga IV i habitatdirektivet om djurarters³⁵⁾ fortplantnings- och rastplatser c) kända livsmiljöer för andra hotade arter³⁴⁾ enligt verksamhetsmodellen³⁶⁾ för att trygga hotade arter i skogsbruket.
Indikatorer	<p>(ary) Skogsorganisationerna²⁾ har tagit i bruk verksamhetsmodellen³⁶⁾ som anger hur man ska använda uppgifter om förekomsten av hotade arter. Verksamhetsmodellen är utarbetad av skogs- och miljöförvaltningen.</p> <p>Livsmiljöer för arter som kräver särskilt skydd och vilka de regionala NTM-centralerna avgränsat och tillkännagivit markägaren och/eller innehavaren enligt 47 § i naturvårdslagen. Den som äger/innehar besittningsrätten till objekten har fått skötselansvisningar eller -rekommendationer³⁷⁾.</p> <p>Arters fortplantnings- och rastplatser enligt 49 § i naturvårdslagen och bilaga 5 i naturvårdsförordningen.</p> <p>Gällande livsmiljöer för andra hotade arter som skogsägaren fått kännedom om i enlighet med verksamhetsmodellen³⁶⁾ som anger hur man ska trygga hotade arter i skogsbruket.</p>
Definitioner	<p><u>34)</u> Förteckning över arter som kräver särskilt skydd och andra hotade arter finns i statsrådets författning om ändring av naturvårdsförordningen (913/2005) i bilaga 4.</p> <p><u>35)</u> <u>Djurarter</u> som i bilaga IV(a) i habitatdirektivet förekommer i Finland är uppräknade i bilaga 5 i naturvårdsförordningen.</p> <p><u>36)</u> Med <u>verksamhetsmodell</u> avses den verksamhetsmodell som utarbetades inom projektet Uhanalaisten lajien turvaaminen metsätaloudessa och som publicerades 2010.</p> <p><u>37)</u> Med <u>skötselansvisningar</u> för objektet avses de anvisningar som den regionala miljömyndigheten har gett den som äger och/eller innehar besittningsrätten till objektet.</p>

Rubrik	Kriterium 13: Naturvårdsbränning och hyggesbränning gynnar skogsarternas mångfald
Kriterium	<p>Livsmiljöer för arter som är beroende av skogsbränder och bränd ved upprätthålls och utökas med naturvårdsbränningar och hyggesbränningar.</p> <p>Kriteriet tillämpas inte i landskapet Åland eller om den certifierade arealen skogsbruksmark totalt är under 200 000 ha.</p>
Indikatorer	<p>Antalet³⁸⁾ naturvårdsbränningar som årligen utförs i området är minst 1 bränning/år/200 000 hektar³⁹⁾.</p> <p>Om väderförhållandena i området har varit exceptionellt ogynnsamma för hyggesbränning, beaktas detta när man årligen utvärderar siffrorna över hyggesbränning.</p>
Definitioner	<p><u>38)</u> I <u>antalet hyggesbränningar</u> räknas bränningar som utförts på solexponerade sluttningar och i grupper med naturvårdsträd, hyggesbränningar på förnyelseytor samt svedjebränningar, skogsbränder som till arealen är över fem hektar och naturvårdsbränningar som utförts i restaureringssyfte i skyddsområden.</p> <p><u>39)</u> <u>Antalet hektar</u> tolkas enligt arealen certifierad skogsbruksmark.</p>

Rubrik	Kriterium 14: Naturvårdsträd och död stamved lämnas orörda i skogsbruket
Kriterium	För att säkerställa mångfalden i skogsnaturen kvarlämnas både naturvårdsträd ⁴⁰⁾ och grov död stamved ⁴¹⁾ permanent på objekt där det utförs beståndsvårdande avverkningar och på förnyelseytor.
Indikatorer	Antalet naturvårdsträd och mängden död stamved som kvarlämnas permanent vid avverkningar är sammanlagt i medeltal minst 10 stycken per hektar på stämplingspostnivå ⁴²⁾ . Naturvårdsträden kan sammanföras i grupper på stämplingspostnivå.

Definitioner	<p><u>40)</u> Naturvårdsträd är levande träd som hör till de naturliga trädarterna i vårt land. Som naturvårdsträd kvarlämnas</p> <ul style="list-style-type: none"> - boträd för rovfåglar - grova enar - gamla träd med brandlyror - grova trädindivider från den tidigare trädgenerationen - trädindivider med ovanliga former - ädla lövträd - ståtliga aspar - sälgar, häggar och rönнар med tydlig stam - klubbalar - hålträd <p>Då ovannämnda och grov död stamved saknas kvarlämnas som naturvårdsträd träd som är minst 10 cm grova på brösthöjd, träd som är viktiga för den biologiska mångfalden och som har goda förutsättningar att utvecklas till gamla träd.</p> <p>Naturvårdsträd lämnas i första hand i grupper och i omedelbar närhet av värdefulla livsmiljöer som finns uppräknade i kriterium 10, i skyddszoner som kvarlämnats i kanten av öppna torvmarker av det slag som avses i kriterium 11 samt i skyddszoner intill vattendrag och småvatten som avses i kriterium 17. I grupper med naturvårdsträd som kvarlämnats på förnyelseytor ska markytan förbli orörd och marken under dem ska inte förröjas. Naturvårdsträd ska inte p.g.a. säkerhetsrisker kvarlämnas i omedelbar närhet av viktiga konstruktioner, såsom trafikleder eller el- och telefonstolpar, och inte heller på fornlämningar. Av en del naturvårdsträd kan man göra högstubbar.</p> <p>De träd som kvarlämnas i skyddszoner i enlighet med kriterium 11 och 17 ingår i antalet naturvårdsträd, när de uppfyller de diameterkrav som gäller för naturvårdsträd.</p> <p><u>41)</u> Med <u>död stamved</u> avses grova torrakor som är över 20 cm på brösthöjd och andra döda stående träd, högstubbar och lågor. Med död ved avses inte träd som fått torka på rot avsiktligt och för ekonomisk utvinning och inte heller döda barrträd, när det skulle strida mot lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) att lämna dem kvar.</p> <p><u>42)</u> Med <u>stämplingspost</u> avses ett skogsområde som ägs av samma skogsägare som avgränsats eller märkts ut i terrängen för avverkning. Stämplingsposten kan bestå av flera separata beståndsfigurer som kan avverkas på olika sätt och vid olika tidpunkter.</p>
---------------------	---

Rubrik	Kriterium 15: Vid skogsförnyelse används trädslag som hör till de naturliga arterna i Finland
Kriterier	Vid skogsförnyelse används trädslag ⁴³⁾ som hör till de naturliga arterna i Finland med undantag av specialfall ⁴⁴⁾ .
Indikatorer	Årligen har gjorts ett sammandrag av arealen skogsförnyelse med trädslag som inte hör till de naturliga arterna i Finland.

Definitioner	<p>43) Den sibiriska lärken jämföras med <u>trädslag som hör till de naturliga arterna i Finland</u>.</p> <p>44) <u>Specialfall</u> är bl.a. anläggande av trädbestånd i parker och tätorter, produktion av julgranar och pyntegrönt, bestånd och träd som planterats med tanke på landskapsvård eller för att bevara en kulturmiljö samt odling av hybridasp.</p>
---------------------	--

Rubrik	Kriterium 16: Genmodifierat skogsodlingsmaterial används inte
Kriterium	Inom skogsodlingen används inte genmodifierat skogsodlingsmaterial och inte heller annat material som myndighet ⁴⁵⁾ inte har godkänt.
Indikatorer	Genmodifierat skogsodlingsmaterial har inte enligt myndigheterna som svarar för övervakningen av lagen om handeln med skogsodlingsmaterial (241/2002) använts inom skogsodling.
Definitioner	45) Den myndighet som svarar för övervakning av handel med skogsodlingsmaterial och godkännande av skogsodlingsmaterial i Finland är Livsmedelssäkerhetsverket Evira.

Rubrik	Kriterium 17: Vid arbeten intill vattendrag och småvatten beaktas vattenvården
Kriterium	<p>En skyddszon som binder fasta partiklar och minskar näringsbelastningen, där vegetationsskikten bevaras, lämnas invid vattendrag⁴⁶⁾ och källor. Man bör undvika att kvarlämna grot i en skyddszon.</p> <p>I skyddszonen utförs inte</p> <ul style="list-style-type: none"> - markberedning - gödning - stubbrytning - hyggesrensning⁴⁷⁾ i vegetationen i buskskiktet - kemisk bekämpning med växtskyddsmedel⁴⁸⁾ <p>Från skyddszonen kan man ta bort andra träd än sådana naturvårdsträd och sådan död ved som nämns i kriterium 14 om man samtidigt ser till att buskskiktet och små träd³³⁾ i skyddszonen bevaras.</p>
Indikatorer	På behandlingsområdet ⁴⁹⁾ har skyddszonen bevarats på det sätt som kriteriet avser, då markytan på över 90 procent av skyddszonens längd på basis av uppföljning ²¹⁾ inte har förstörts och vegetationens olika skikt kvarstår. Skyddszonens bredd är med beaktande av strandvegetationen och terrängens form minst 5–10 meter.

Definitioner	<p>46) <u>Vattendrag</u> avser hav, sjöar, tjärnar, åar och bäckar.</p> <p>47) Av landskapsmässiga eller naturvårdsmässiga orsaker kan man röja bort buskskiktet eller små träd längs stränder intill vattendrag.</p> <p>48) Med <u>växtskyddsmedel</u> avses växtskyddsmedel enligt lagen om växtskyddsmedel 1563/2011 och enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009.</p> <p>49) <u>Behandlingsområdet</u> är en helhet som består av en eller flera beståndsfigurer eller ett område som avgränsats på karta, på vilket det utförs samma slags avverkningar eller andra skogsvårdsåtgärder huvudsakligen på hela området.</p>
---------------------	--

Rubrik	Kriterium 18: På iståndsättningsdiknings- och dikningshöglägningsobjekt tryggas vattenvården
Kriterium	<p>I planer för iståndsättningsdikningar ingår en vattenvårdsplan. De vattenvårdsåtgärder som ingår i vattenvårdsplanen har utförts på ett ändamålsenligt sätt.</p> <p>På förnyelseytor, där vatten leds till utfallsdiken, verkställs ändamålsenliga vattenvårdsåtgärder.</p>
Indikatorer	<p>I vattenvårdsplaner ingår bl.a. följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - effekten av iståndsättningsdikningen på vattennivån i vattendrag - beaktande av värdefulla livsmiljöer i kriterium 10 och beaktande av torvmarkstyper som är sällsynta eller som håller på att bli sällsynta i kriterium 11 - risk för eventuell markerosion som följd av iståndsättningsdikning - lutningsförhållanden och avledning av vatten från iståndsättningsdikningsområdet - vattenvårdsåtgärder och deras omfattning <p>En anmälan⁵⁰⁾ till NTM-centralen har gjorts när det är fråga om ett iståndsättningsdikningsprojekt som är större än obetydligt.</p>
Definitioner	<p>50) Med <u>anmälan</u> avses den anmälan om dikning som anges i vattenlagen (587/2011, kapitel 5 paragraf 6).</p>

Rubrik	Kriterium 19: Grundvattnets kvalitet tryggas vid skogsbruksåtgärder
Kriterium	<p>I grundvattenområden⁵¹⁾ som är viktiga för vattenförsörjningen (klass I) och som lämpar sig för vattenförsörjning (klass II) används inte⁵²⁾ kemiska växtskyddsmedel.</p> <p>I grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen (klass I) används inga gödselmedel. På torvmarker är dock askgödsling tillåten.</p> <p>Stubbrytning får inte utföras i grundvattenområden av klass I.</p>

Indikatorer	<p>(ary) Skogsorganisationerna²⁾ har till sitt förfogande eller har tillgång till lägesdata för grundvattenområden som är viktiga med tanke på vattenförsörjningen (klass I) och grundvattenområden som lämpar sig för vattenförsörjning (klass II).</p> <p>(ary) Begränsning av användning av växtskyddsmedel och gödselmedel har beaktats i skogsorganisationernas²⁾ arbetsanvisningar och rekommendationer. I uppföljningarna²¹⁾ har man inte påträffat objekt med stubbrytning i grundvattenområden av klass I.</p> <p>(ry + mo) Skogsägaren kan få tillgång till lägesdata för grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen (klass I) och grundvattenområden som lämpar sig för vattenförsörjning (klass II).</p> <p>(ry + mo) Begränsningar i fråga om användning av bekämpningsmedel och gödselmedel har beaktats när de har använts. Man har inte påträffat objekt med stubbrytning i grundvattenområden av klass I.</p>
Definitioner	<p><u>51)</u> Finlands <u>grundvatten</u> har klassificerats enligt användningsduglighet och skyddsbehov i grundvattenområden som är viktiga med tanke på vattenförsörjningen (klass I), grundvattenområden som lämpar sig för vattenförsörjning (klass II) och andra grundvattenområden (klass III).</p> <p><u>52)</u> Med <u>användning</u> av växtskyddsmedel avses inte plantering av plantor som behandlats med bekämpningsmedel mot snytbagge på grundvattenområde och inte spridning av stubbehandlingsmedel, när man vid spridning följer de direktiv och begränsningar som finns i Säkerhets- och kemikaliverket Tukes⁵³⁾ växtskyddsregister.</p>

Rubrik	Kriterium 20: Växtskyddsmedel används på ett ansvarsfullt sätt
Kriterium	<p>I skogsskötsel och drivning används enbart godkända⁵³⁾ växtskyddsmedel.</p> <p>Lövsly behandlas inte med kemisk bladbesprutning på skogsförnyelseeytor eller i plantskogar, med undantag av behandling av aspsly i tallplantbestånd, då det är nödvändigt för att motverka spridning av knäckesjuka.</p> <p>I kriterium 10 avsedda värdefulla livsmiljöer används inte kemiska växtskyddsmedel.</p> <p>Kemiska växtskyddsmedel används endast i nödfall. Sådana är till exempel på skogsförnyelseeytor för skydd av plantor mot skadlig ytvegetation, vid behandling av lövträdsstubbar, vid bekämpning av snytbagge, vid bekämpning av betesskador orsakade av hjortdjur samt vid behandling av barrvirkeslager i skogen eller dess omedelbara närhet för att förhindra spridning av insektskador.</p> <p>Användning av växtskyddsmedel med stubbehandling för att motverka spridning av rotticka är tillåtet utom i värdefulla livsmiljöer som avses i kriterium 10.</p>

Indikatorer	(ary) Skogsorganisationerna ¹⁾ har föreskrifter och rekommendationer för hur kemiska växtskyddsmedel bör användas vid olika åtgärder inom skogsbruket. Skogsägaren har bruksanvisningar för hur han ska använda sina växtskyddsmedel.
Definitioner	<u>53)</u> Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) <u>godkänner</u> och registrerar växtskyddsmedel som kommer in på marknaden. Medlets biologiska nedbrytning har bedömts i samband med att medlet godkändes och på marknaden finns bara sådana medel, vars biologiska nedbrytning är på acceptabel nivå. Godkända växtskyddsmedel är uppräknade i Tukes växtskyddregister.

Rubrik	Kriterium 21: De anställda har god grundkompetens
Kriterium	De anställdas bör ha god grundkompetens för arbetet.
Indikatorer	Arbets- och entreprenadgivaren ⁵⁴⁾ har t.ex. dokument eller annat som visar att denna har försäkrat sig om att den anställda har tillräcklig grundkompetens för varje arbetsuppgift som ingår i arbetet. Arbetsgivaren har dokument eller annat som visar att denna drar försorg om att yrkesskickligheten upprätthålls ⁵⁵⁾ och att behövlig utveckling sker under arbetsförhållandet. Den som utför arbetet har till sitt förfogande allmänna föreskrifter som behövs för arbetet. Den som utför arbetet har fått arbetsplatspecifika arbetsinstruktioner och kartor, på vilka hygget är avgränsat och kvalitets-, miljö- och andra krav ⁵⁶⁾ är beaktade. Beställaren ⁵⁷⁾ ansvarar för om inte annat överenskommit att en oklar gräns runt hygget, gränsen för en åtgärd samt ett särskilt värdefullt naturobjekt som är svårt att upptäcka markeras i terrängen.

Definitioner	<p><u>54) Med arbets- och entreprenadgivare</u> givare avses beroende på fallet arbetsgivare som är registrerad i arbetsgivarregistret, innehavare av avverkningsobjekt eller underentreprenörens entreprenadgivare. Uppgifter om arbetsgivare som är registrerade i arbetsgivarregistret fås från Företags- och organisationsdatasystemet (FODS).</p> <p><u>55) God grundkompetens</u> kan nås antingen via yrkesutbildning eller via arbetserfarenhet.</p> <p><u>56) Exempel på annat krav</u> är borttagning av grot från friluftsleder när markägaren och den som upprätthåller lederna har ingått avtal om saken.</p> <p><u>57) Med beställare</u> avses en naturlig eller juridisk person, som ingår ett entreprenadavtal som köpare av en entreprenadtjänst och som den som låter utföra arbetet eller som den som utför arbetet ingår ett entreprenadavtal med och åt vilken arbetsresultatet överläts.</p>
---------------------	---

Rubrik	Kriterium 22: Säkerhet i arbetet, arbetshälsa och jämställdhet tryggas
Kriterium	De som utför arbetet och arbetstagarna ska ges förutsättningar för att kunna utföra ett tryggt och högklassigt arbete.
Indikatorer	<p>Arbets- och entreprenadgivaren⁵⁴⁾ har ett förfaringssätt med vilket de säkerställer att arbete som ska utföras inte utsätter den som utför arbetet/arbetstagaren för hälsorisker eller äventyrar säkerheten.</p> <p>Den som utför arbetet/arbetstagaren har tillgång till allmänna instruktioner om arbets säkerheten.</p> <p>Arbetsgivaren känner till och beaktar i sin verksamhet riskfaktorer och faromoment som orsakas av arbetet, arbetsförhållanden och arbetstider⁵⁸⁾.</p> <p>Arbetsgivaren har ordnat lagstadgad arbetshälsovård⁵⁹⁾.</p> <p>Arbetsgivaren ordnar för förhållandena lämplig verksamhet som upprätthåller och främjar arbetsförmågan.</p> <p>Arbetsgivare, vars personal regelbundet är minst⁶⁰⁾ 30 personer, gör årligen upp i samarbete med personalens representanter en jämställdhetsplan som särskilt gäller lön och andra villkor i anställningsförhållandet i enlighet med kraven i lagen⁶¹⁾.</p> <p>Ovannämnda indikatorer kan anses vara uppfyllda om de inkluderas i organisationens personal- och utbildningsplan eller i verksamhetsprogrammet för arbetarskyddet.</p> <p>Den som utför arbetet/arbetstagaren har blivit informerad om arbetsspecifika/arbetsplatsspecifika faktorer och terrängavsnitt som kan äventyra arbets säkerheten.</p> <p>Föreskrifter för arbetet har getts till den som utför arbetet/arbetstagaren på ett</p>

	<p>språk⁶²⁾ som denna förstår.</p> <p>Arbetstagaren har vid behov till sitt förfogande i ärenden som berör arbetet en person som talar och förstår samma språk och kan fungera som tolk.</p>
Definitioner	<p><u>58)</u> Bedömning av risker och olägenheter som beror av <u>arbetstider</u> baserar sig på arbetstidslagen (738/2002, § 3)</p> <p><u>59)</u> Lag om företagshälsovård (1382/2011)</p> <p><u>60)</u> Antalet arbetstagare i tjänst den 31 december.</p> <p><u>61)</u> Lag om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986)</p> <p><u>62)</u> När det är fråga om offentlig arbets- eller entreprenadgivare som avses i 3 § i språklagen (423/2002), följs också språklagen och den samiska språklagen (1086/2003) som tillämpas inom samernas hembygdsområde</p>

Rubrik	Kriterium 23: Arbetsgivarskyldigheterna uppfylls
Kriterium	<p>Arbets- och entreprenadgivare⁵⁴⁾ följer arbets- och sociallagstiftningen⁶³⁾, kollektivavtal⁶⁴⁾ samt lagstiftning som gäller utländsk arbetskraft.</p> <p>Arbets- och entreprenadgivare ger representanten för personalen på arbetsplatser de uppgifter⁶⁵⁾ som beställaransvarslagen förutsätter.</p>
Indikatorer	<p>Arbetsgivaren är förtrogen med förpliktelseerna i kollektivavtal, arbets- och sociallagstiftningen samt förpliktelseerna i lagstiftningen om användning av utländsk arbetskraft. Arbetsgivaren har egna regler för hur han säkerställer att gällande lagstiftning följs.</p> <p>Arbetsgivarna ingår skriftliga arbetsavtal och arkiverar dem.</p> <p>Arbetstiden bokförs för de arbetstagare som omfattas av arbetstidslagen och ersättningar och tillägg som baserar sig på utfört arbete ersätts på det sätt⁶⁶⁾ som anges i arbetstidslagen eller i kollektivavtal.</p> <p>Om brott mot kollektivavtal och ovan nämnda lagstiftning inom området begärs utlåtande av arbetstagarorganisationer.</p> <p>När arbetet inleds bör arbetsgivaren eller beställaren⁵⁷⁾ försäkra sig om att när hans avtalskompanjon har någon från utlandet att utföra arbetet eller en utländsk arbetstagare att denna har informerat honom om sina rättigheter och skyldigheter som arbetstagare i Finland⁶⁷⁾.</p>

Definitioner	<p><u>63)</u> Med lagstiftning avses lagstiftning i Finland.</p> <p><u>64)</u> Med <u>kollektivavtal</u> avses kollektivavtal som är i kraft i Finland.</p> <p><u>65)</u> Lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006)</p> <p><u>66)</u> Enligt § 37 i arbetstidslagen (605/1996) ska arbetsgivaren anteckna gjorda arbetstimmar och ersättningar som erläggs för dem per arbetstagare. I § 2 och § 39 i arbetstidslagen nämns de grupper på vilka lagen inte tillämpas. Med riksomfattande kollektivavtal kan avtalas om avvikelser gällande arbetstidsbestämmelser inom de ramar som § 40 i arbetstidslagen tillåter.</p> <p><u>67)</u> Kravet kan uppfyllas genom att ge åt/presentera för den som utför arbetet till exempel broschyren Jobba i Finland, som finns på adressen www.te-palvelut.fi. Den finns på följande språk: finska, svenska, engelska, estniska, ryska, franska och polska.</p>
---------------------	---

Rubrik	Kriterium 24: Vid anskaffning av skogsarbetstjänster följs god praxis
Kriterium	<p>Arbets- och entreprenadgivaren⁵⁴⁾ har betalt skatter samt socialskydds- och arbetspensionsavgifter. De förutsätter att deras underleverantörer och företag som hyr arbetskraft till dem betalar skatter samt social- och arbetspensionsavgifter samt följer arbets- och sociallagstiftningen, kollektivavtal⁶⁴⁾ samt lagstiftning som gäller utländsk arbetskraft.</p> <p>I anskaffningar gällande skogsorganisationernas²⁾ skogsarbete⁶⁸⁾ följs god anskaffningspraxis.</p>
Indikatorer	<p>Beställaren ska utreda:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Beställaren har dokument som visar att han gjort utredningar i enlighet med beställaransvarslagen. Utredningsskyldigheten⁶⁹⁾ i fråga om de saker som anges i beställaransvarslagen föreligger när värdet på den totala entreprenaden överstiger det värde⁷⁰⁾ som anges i beställaransvarslagen eller när användningen av hyrd arbetskraft räcker längre än 10 arbetsdagar. b) De som deltar i anbudstävlan ska försäkra att de uppfyller de förpliktelser som anges i beställaransvarslagen. c) Utredningar i enlighet med beställaransvarslagen kontrolleras alltid innan ett avtal ingås samt oberoende av anskaffnings sätt minst en gång per år. <p>God praxis:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) Entreprenadgivaren har dokumenterat i skriftlig form sitt anskaffningsförfarande, som följs vid anskaffningar. Han informerar i förväg de som deltar i anskaffningsunderhandlingar eller anbudstävlan om förfarandet. e) Vid anskaffning av tjänster bör beställaren förbereda sig på att tjänsteproducenten eventuellt byts med en tillräckligt lång⁷¹⁾ övergångstid. f) Entreprenadavtal som överskrider gränsvärdet i beställaransvarslagen ska ingås skriftligt och arkiveras. g) Entreprenadgivaren har en förteckning över de underleverantörer som de har köpt entreprenadtjänster inom skogsbruk av under de senaste två åren. h) Uppdragsgivarna informerar sina underleverantörer om betydande produktionsavbrott eller produktionsinskränkningar i entreprenadverksamheten i god tid innan de inleds. <p>Avtalsvillkor:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. I avtal gällande köp från underleverantörer eller hyresavtal ska ingå i hela underleverantörskedjan nedan nämnda villkor. <ul style="list-style-type: none"> I. I avtalet ska inskrivas det kollektivavtal eller de kollektivtal som enligt lag ska tillämpas på det beställda arbetet eller den beställda uppgiften.

	<p>II. Under avtalstiden har underleverantören eller företaget som hyr ut arbetskraft skyldighet, när beställaren begär, att visa en utredningen åt beställaren över att han sköter sina ålägganden i enlighet med beställaransvarslagen.</p> <p>III. I avtalet ska skrivas rätten att säga upp eller bryta ett avtal om den ena avtalsparten inte ger ändamålsenlig utredning över att åläggandena har fullgjorts eller enligt utredningen har lämnat väsentliga ålägganden oskötta och inte utan dröjsmål rättat till dem.</p>
Definitioner	<p>68) Som skogsarbete räknas virkesdrivning och arbeten sammankopplade med den, skogsvårdsarbeten och skogsförbättringsarbeten.</p> <p>69) <u>Beställaren bör få en utredning över följande saker:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - en utredning om huruvida företaget är infört i förskottsuppbörsregistret och arbetsgivarregistret enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (1501/1993) - handelsregisterutdrag - ett intyg över att skatter betalats eller ett intyg över skatteskuld eller en utredning om att en betalningsplan angående skatteskulden har gjorts upp, - intyg över tecknande av pensionsförsäkringar samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en betalningsöverenskommelse har ingåtts angående pensionsförsäkringsavgifter som förfallit till betalning - en utredning om vilket kollektivavtal som skall tillämpas på arbetet eller om de centrala anställningsvillkoren. <p>70) 7 500 euro år 2014</p> <p>71) <u>Med tillräckligt lång övergångstid</u> avses tiden mellan resultatet från förhandlingarna eller klarläggandet av resultaten från anbudstävlan och påbörjandet av den tjänst som avtalet avser. Detta betyder att förhandlingar om anskaffningar eller anordnande av anbudstävlan ska ordnas så att det blir tillräckligt med tid mellan att klara upp resultatet från förhandlingarna eller anbudstävlan och förverkligandet av entreprenaden enligt det avtal som uppnåtts för att kunna anpassa verksamheten och resurserna. I entreprenadavtal som räcker mer än ett år kan ungefär 2–4 månader anses vara tillräckligt med tid innan avtalet upphör och i avtal som räcker högst ett år ungefär 1–2 månader. Under övergångstiden fortsätter entreprenaden normalt. Nämnade tidsgränser kan inte ses om absoluta, då situationerna varierar.</p>

Rubrik	Kriterium 25: Skogsägarnas kunskaper och färdigheter främjas mångsidigt
Kriterium	<p>Minst 20 % av antalet skogsägare⁷²⁾ som är med i gruppcertifieringen deltar årligen antingen enskilt eller i grupp i den fortbildning eller i den rådgivning som är avsedd för skogsägare i området.</p> <p>Kriteriet gäller enbart regional gruppcertifiering.</p>
Indikatorer	<p>Statistik över kurser, personlig rådgivning⁷³⁾ och grupprådgivning⁷⁴⁾ för skogsägare som Finlands skogscentral, skogsvårdsföreningar, skogsbolag och skogsläroanstalter samt organisationer som förbundet sig till certifieringen som verkar i området har ordnat inom sitt område. I statistiken bör framgå antalet personer som deltagit i utbildningen och rådgivningen⁷⁵⁾.</p> <p>Ämnen som kan behandlas under utbildningen är bl.a. ekonomiskt lönsam virkesproduktion och virkesdrivning, skogsekologi och naturvård i ekonomiskogar, skogarnas mångbruk, viltvård, skogskultur, självverksamt skogsvårdsarbete, allemansrätten och PEFC-skogscertifiering.</p>
Definitioner	<p><u>72)</u> Antalet skogsägare beräknas utgående från antalet skogsägare som är med i gruppcertifieringen.</p> <p><u>73)</u> <u>Personlig rådgivning</u> är bl.a. fältbesök med en skogsfackman, annat liknande besök på fastigheten, internetbaserad rådgivning inom skogssektorn, planering av skogsvårdsarbeten med en fackman och handledning i utförande av skogsvårdsarbeten med en fackman.</p> <p><u>74)</u> Med <u>grupprådgivning</u> avses de kurser, internetbaserade kurser, skogsexkursioner och arbetsdemonstrationer i skogen som de i indikatorn uppräknade anordnar för skogsägare.</p> <p><u>75)</u> Som personer som deltagit i <u>utbildning/rådgivning</u> enligt kriteriet räknas skogsägare och andra personer som deltar i skötseln av fastighetens skogsärenden.</p>

Rubrik	Kriterium 26 Barns och ungdomars kunskaper om skog och deras förhållande till naturen främjas
Kriterium	<p>I området finns det ett åtgärdsprogram som är a´jour med tiden, med vilket man främjar barn och ungdomars kunskaper om skog och förstärker deras band till skogen.</p> <p>Kriteriet gäller enbart regional gruppcertifiering.</p>
Indikatorer	<p>Aktörerna inom skogsbranschen i området⁷⁶⁾ granskar tillsammans med dem som ansvarar för skolsamarbetet och den skogliga utbildningen åtgärdsprogrammet inom ett år efter att certifikat justerats. I genomförandet av åtgärdsprogrammet strävar man aktivt efter samarbete också med andra i området som är intresserade av frågan.</p> <p>Åtgärdsprogrammet innehåller en plan om</p> <ol style="list-style-type: none"> utökande av barnens och ungdomarnas kunskaper om skogsnatur, skogsvård och skogsbruk och förstärkandet av deras band till naturen. skogsbesök i samarbete med daghem och skolor arrangerandet av praktikplatser och inläring i arbetet för dem som söker sig till skogsbranschen och för dem som redan studerar. <p>I åtgärdsprogrammet anges målen och genomförandet följs upp årligen.</p> <p>De som förbundit sig till skogscertifieringen och andra som medverkat i utarbetningen av åtgärdsprogrammet gör en sammanställning av sina egna evenemang och skickar uppgifterna till den som innehar certifikatet.</p>
Definitioner	<p><u>76) Med aktörer inom skogsbranschen i området avses i kriteriet bl.a. Finlands skogscentral, Forststyrelsen, skogsvårdsföreningarna och virkesanskaffningsorganisationerna samt företag- och arbetstagarförbund.</u></p>

Rubrik	Kriterium 27: Allemansrätten tryggas
Kriterium	Att vistas och röra sig ute i skog och att plocka naturprodukter är möjligt inom ramen för allemansrätten ⁷⁷⁾ .
Indikatorer	Det finns inga betydande konstaterade begränsningar i allemansrätten.
Definitioner	<p>77) Enligt allemansrätten får man bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - röra sig till exempel till fots, på skidor eller med cykel - tillfälligt slå läger på annans mark - plocka skogsbär, svamp och vissa andra naturprodukter - samla torra kvistar, nedfallna kottar och nötter <p>med stöd av allemansrätten får man inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - göra upp eld - skada träd och buskar - skada plantskogar eller odlingar - köra med motorfordon i terräng - plocka fridlysta växter eller lavar och mossor - bygga utfodringsplatser för vilt - skräpa ned i naturen. <p>Vilka möjligheter allemansrätten ger och dess begränsningar beror av den kutym för markanvändning som råder i området.</p> <p>Mera information om allemansrätten finns i en publikation utgiven av Miljöministeriet (Jokamiehenoikeudet – lainsäädäntöä ja käytäntöä).</p>

Rubrik	Kriterium 28 : Skogar nedskräpas inte vid skogsbruksåtgärder
Kriterium	I skogar kvarlämnas inte vid skogsbruksåtgärder plast- och metallavfall och inte heller farligt avfall ⁷⁸⁾ .
Indikatorer	<p>I samband med granskningar i terrängen har man inte noterat att nedskräpning skett i samband med att skogsbruksåtgärder blivit utförda.</p> <p>(ary) I skogsorganisationernas²⁾ allmänna direktiv finns anvisningar om hur avfall ska behandlas.</p>
Definitioner	78) Med <u>farligt avfall</u> avses avfall, som är nämnt i bilaga 4 i statsrådets förordning om avfall (179/2012).

Rubrik	Kriterium 29: Förutsättningarna för mångbruk av skogarna främjas
Kriterium	Möjligheter att ta sig fram längs friluftsleder ⁷⁹⁾ , möjligheter till jakt och fiske samt möjligheter att plocka ekologiska naturprodukter enligt avtal främjas för att trygga förutsättningarna för mångbruk av skogarna.
Indikatorer	<p>Friluftsleder lämnas utanför markberedning och stubbrytning. Ingen grot lämnas på friluftsleder. Fasta konstruktioner som gjorts för friluftsleder får inte röras vid skogsbruksåtgärder. Möjligheten att ta sig fram längs friluftsleder har beaktats på det sätt som kriteriet anger när uppföljningen²¹⁾ visar att över 90 % av friluftsleden är orörd längs den del av leden där åtgärder utförts och när friluftsleden inte har blivit oframkomlig eller man har säkerställt en alternativ rutt för friluftsleden.</p> <p>Skogsorganisationerna²⁾ och jaktorganisationerna⁸⁰⁾ samarbetar för att motverka viltskador, främja viltvården och trygga viltets livsmiljöer.</p> <p>Nödvändiga uppgifter⁸¹⁾ om användning av gödsel- och växtskyddsmedel, som behövs för plockning och insamling av ekologiska naturprodukter fås i fråga om offentliga uppgifter från myndigheter⁸²⁾ och vid behov för de fastigheter för vilka det finns ett avtal med skogsägaren eller en representant som han befullmäktigat, om att följa direktiven för produktion av ekologiska produkter.</p> <p>För att trygga viltets levnadsförhållanden i barrträdsdominerade plantskogar kvarlämnas lövträd som utfyllnadsplantor.</p>

Definitioner	<p>79) <u>Friluftsleder</u> som inrättats med stöd av friluftsledsförordning i enlighet med lagen om friluftsleder (606/1973) eller med skilt avtal med markägaren.</p> <p>80) Med <u>jaktorganisationer</u> avses Finlands viltcentral samt Finlands Jägarförbund.</p> <p>81) Med <u>nödvändiga uppgifter</u> avses lägesdata för de objekt där det har varit möjligt att använda andra gödselmedel och jordförbättringsmedel än de som nämns i bilaga 1 i EU-förordningen 889/2008 samt bekämpningsmedel som nämns i bilaga 2. Gällande skogsbruksåtgärder avses med detta lägesdata för objekt som skogsgödslats eller behandlats med bekämpningsmedel. I privatskogarna ges uppgifterna av skogsägaren eller aktör som han befullmäktigat eller Finlands skogscentral, i andra skogar skogens ägare/innehavare eller annan aktör som godkänts av EVIRA som ansvarar för övervakningen av insamlingen av ekologiska naturprodukter.</p> <p>82) Med <u>offentliga uppgifter</u> avses lägesdata för objekt som vitaliseringsgödslats eller där det utförts bekämpning av rotticka med stöd enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996). Med myndigheter avses här till exempel Finlands skogscentral och NTM-centralerna eller aktör som de befullmäktigat.</p>
---------------------	--

Rubrik	Kriterium 30: Fasta fornlämningar tryggas
Kriterium	Åtgärder som gäller användningen och skötseln av skogarna planeras och utförs så att kraven i lagen om fornminnen uppfylls (295/1963). Utan tillstånd, som meddelats med stöd av denna lag, får fast fornlämning ⁸³⁾ inte utgrävas, överhöljas, ändras, skadas, borttagas eller på annat sätt rubbas.
Indikatorer	Beslut fattat av domstol, där man har konstaterat fornminnesförseelse i enlighet med § 1 moment 2 i lagen om fornminnen.
Definitioner	83) Uppgifter om var det finns <u>fasta fornlämningar</u> finns i datasystemet för kulturmiljöer som upprätthålls av Museiverket (Kulturmiljöns registerportal –internettjänst).

Rubrik	Kriterium 31: Verksamhetsförutsättningarna för rennäring tryggas
Kriterium	På renbetesområde som förvaltas av Forststyrelsen sammanjämkas skogsbruksåtgärder och rennäringen genom samarbete på lokalplan så att förutsättningarna för bedrivande av rennäring tryggas på lång sikt och vidsträckt i renskötselområdet i skogsbruksåtgärdena.
Indikatorer	För att nå målet ska Forststyrelsen samarbeta med representanter för berörda renbeteslag rennäringen när den vidtar åtgärder som kan ha väsentlig betydelse för bedrivande av rennäring. Viktiga åtgärder och behovet av samarbete skall tillsammans definieras så att målet nås. I samarbetet följs Forststyrelsens och

	Renbeteslagsföreningens 4.4.2013 gemensamt undertecknade avtal ⁸⁴⁾ samt punkterna i Forststyrelsens naturresursplaner som gäller sammanjämkandet av skogsbruket och rennäringen.
Definitioner	84) Certifieringskriteriet avser det avtal som gäller vid i frågavarande tidpunkt. Kriteriet gäller renbetesområde på statens marker som ligger utanför samernas hembygdsområde. Forststyrelsen följer med varje renbeteslag det avtal, i vilket renbeteslaget är med. Om renbeteslaget säger upp avtalet, följer Forststyrelsen renbeteslagen, Forststyrelsens miljöhandbok och det som nedtecknats i naturresursplanerna.

Rubrik	Kriterium 32: Samernas kultur och förutsättningarna för att utöva samernas traditionella näringar tryggas i deras hembygdsområde i enlighet med samernas hållbara utveckling
Kriteeri	Områden och naturtillgångar som är i statens besittning i samernas ⁸⁵⁾ hembygdsområde sköts och används så att förutsättningarna för samerna att utöva sina traditionella näringar och sin kultur tryggas. ⁸⁶⁾
Indikatorer	<p>Vid användning av statens skogar följs internationell rätt, artikel 8j⁸⁷⁾ i Konventionen för biologisk mångfald, samernas rätt enligt grundlagen samt sametingets delaktighet i förberedningen av ärendet och beslutsfattandet.</p> <p>Åtgärder som samekulturens traditionella rennäring förutsätter och behovet av samarbete fastställs med avtal mellan renbeteslagen inom samernas hembygdsområde, sametinget, skolrådet och Forststyrelsen om hur samarbetet mellan rennäringen och Forststyrelsens verksamhet ska utövas och sammanjämkas.</p> <p>I samarbetet följs ovannämnda avtal från det datum det trädde i kraft samt punkterna i Forststyrelsens naturresursplan som behandlar sammanjämkningsen av skogsbruket och samernas kultur.</p>
Definitioner	<p>85) Med <u>samer</u> avses i kriteriet personer enligt 3 § i sametingslagen, kommuner som hör till samernas hembygdsområde är uppräknade i 4 § i lagen, skoltområdet är definierat i 2 § i skollagen. Med samernas traditionella näringar avses de näringar som nämns i 17 § 3 momentet i Finlands grundlag.</p> <p>86) Detta kriterium gäller samernas hembygdsområde på statens marker. Forststyrelsen följer det <u>avtal</u> som ingåtts med varje renbeteslag, i vilket renbeteslaget är med. Om renbeteslaget säger upp alla avtal, följer Forststyrelsen renbeteslagen, Forststyrelsens miljöhandbok och det som nedtecknats i naturresursplanerna.’</p> <p>87) <u>Artikel 8j i Konventionen för biologisk mångfald</u>: markerar vikten av att man på nationell nivå tar hänsyn till ursprungs- och lokalsamhällen med traditionella levnadssätt och deras traditionella kunskap. Denna artikel gör gällande att traditionell kunskap och traditionellt naturresursutnyttjande är av väsentlig vikt för att skapa ett hållbart nyttjande och bevarande av biologisk mångfald.</p>

Bilaga 1. Viktiga lagar för skogsbruket i Finland

I denna bilaga presenteras lagar som är viktiga för det finska skogsbruket. Speciellt lagar som motsvarar kraven i standarden PEFC ST 1003:2010 har lyfts fram. Bilagan är informativ.

Lag	Beskrivning av innehållet i lagen
Skogslagen (1093/1996) - (Lag 1)	<p>Syftet med denna lag är att främja en i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna så att skogarna uthålligt ger en god avkastning samtidigt som deras biologiska mångfald bevaras (1 §). Markägaren ska lämna in en anmälan om användning av skog till skogscentralen om planerade avverkningar på behandlingsytan samt om behandlingen av särskilt viktiga livsmiljöer som eventuellt finns på behandlingsytan (7a §).</p> <p>Lagen förbjuder skogsskövling. Skogsägaren har skyldighet att förnya skogen efter en förnyelseavverkning (5a §). Förnyelseskylldigheten gäller också skogsbruksmark som enligt en anmälan ska tas i annat bruk om den inte har tagits i sådant bruk inom fyra år från det att avverkning eller någon annan åtgärd avslutats och markanvändningen inte har ändrats (3 §). Det kan krävas tillstånd i enlighet med markanvändnings- och bygglagen, naturvårdslagen eller vattenlagen för nyröjning. Skogslagen tillämpas tills beslut om att tillstånd har beviljats har vunnit laga kraft.</p> <p>Lagen säger att Finlands skogscentral ska utarbeta ett regionalt skogsprogram i samarbete med företrädare för skogssektorn och andra intressegrupper (26 §). Det regionala skogsprogrammet ska innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - en beskrivning av skogarnas och skogsbrukets tillstånd och virkesanvändningen samt av utvecklingsbehov och utvecklingsmål - målen för ändamålsenliga skogsvårdsåtgärder - en beskrivning av skogarnas mångfald inklusive skyddsområden - en beskrivning av de näringar som baserar sig på skogsbruket och skogarna, deras sysselsättningseffekter samt deras utvecklingsbehov och utvecklingsmöjligheter. <ul style="list-style-type: none"> - en bedömning av programmets ekonomiska konsekvenser, konsekvenser för miljön och andra konsekvenser.
Fastighetsregisterlagen (392/1985) - (Lag 2)	I Finland upprätthåller Lantmäteriverket ett fastighetsdatasystem, som innehåller basuppgifter om fastigheter och uppgifter om ägarna (1 §).
Jordabalken (540/1995) – (Lag 3)	Lagen innehåller stadganden om fastighetsförvärv och inskrivning.
Lag om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013) – (Lag 4)	Genom lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror verkställs Europaparlamentets och rådets förordning om timmer (EU nr 995/2010). Timmerförordningen förutsätter att de som importerar virke tillämpar den s.k. processen för kontroll av lagligheten för att försäkra sig om att virket och träprodukterna är lagliga.
Markanvändnings- och bygglagen (132/1999) - (Lag 5)	<p>Markanvändningen styrs med planläggning (1 §). Beredningen av en plan skall ske i växelverkan med de personer och sammanslutningar vars förhållanden eller intressen i avsevärd mån kan påverkas av planen (6 §). Vid utarbetning av plan skall det i tillräcklig omfattning utredas vilka miljökonsekvenserna blir om planen och de alternativ som behandlas förverkligas inkl. samhälleliga, sociala, kulturella och andra konsekvenser.</p> <p>Beredningen av en plan skall ordnas så att markägare på området och personer vars boende, arbete eller andra förhållanden påverkas i avsevärd mån av planen, samt myndigheter och samfund, vars bransch behandlas vid planeringen, ska ha möjlighet att delta i utarbetandet av planen.</p> <p>Sådana åtgärder som förändrar landskapet, såsom trädfällning, får inte vidtas utan tillstånd på områden som anges i lagen (128 §). Tillstånd för miljöåtgärder krävs till exempel vid åtgärder på detaljplaneområden och på en del av generalplaneområdena.</p>

Lag om enskilda vägar (358/1962) - (Lag 6)	Enligt lagen ska byggandet av en väg vara ändamålsenligt. Vägbygget får inte åstadkomma betydande förstörelse i naturen eller beskära kulturvärden i miljön eller på annat liknande sätt i avsevärd mån kränka allmänt intresse (7 §). Lagen tryggar ännu skilt Natura-områden och deras naturvärden (7a §).
Lag om bekämpning av skogsskador (1087/2013) - (Lag 7)	Syftet med denna lag är att upprätthålla skogarnas goda hälsa och bekämpa insekt- och svampskador på växande trädbestånd (1 §). Lagen ålägger bl.a. markägaren skyldighet att transportera bort skadade träd från skogen (6 §). Skogsforskningsinstitutet har som uppgift att följa och förutse förekomsten och utbredningen av växtsjukdomar och skadedjur som orsakar skogsskador samt att undersöka sambandet mellan skogsskadornas orsak och deras ekonomiska betydelse (12 §).
Lag om växtskyddsmedel (1563/2011) - (Lag 8)	Syftet med denna lag är att säkerställa att växtskyddsmedel används på ett korrekt sätt och att minska riskerna av användningen av växtskyddsmedel (1 §). Lagen förutsätter att växtskyddsmedel används på ett korrekt sätt i enlighet med konstaterat behov och med iakttagande av bruksanvisningarna. Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) i Finland godkänner och registrerar växtskyddsmedel som kommer ut på marknaden samt övervakar lagstiftning som ansluter till dem (5 §). I förteckningen över godkända medel får inte finnas bekämpningsmedel av klass 1A och 1B i WHO:s förteckning. Säkerhets- och kemikalieverket ska säkerställa att yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare erbjuds utbildning som omfattar en korrekt hållbar och säker hantering och användning av växtskyddsmedel. Om växtskyddsmedel används yrkesmässigt ska även allmänna principer för integrerat växtskydd följas. Växtskyddsmedel får spridas enbart med utrustning som är i gott skick, trygg att använda och avsedd för detta ändamål. Endast person som avlagt examen inom området för växtskyddsmedel får använda växtskyddsmedel i sin yrkesverksamhet. (10 §).
Lag om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) - (Lag 9)	Lagen kräver att frön och plantor som används vid skogsodling är av lämpligt ursprung för växtplatsen, av god kvalitet och friska.
Lag om gödselfabrikat (539/2006) - (Lag 10)	Syftet med denna lag är att trygga att gödselfabrikat som kommer ut på marknaden i Finland är säkra och av hög kvalitet samt lämpliga för växtproduktion (1 §).
Naturvårdslagen (1096/1996) - (Lag 11)	Med stöd av naturvårdslagen skyddas vissa skogliga naturtyper (29 §) samt förekomstplatser som är viktiga för en art som kräver särskilt skydd (47 §).
Vattenlagen (587/2011) - (Lag 12)	Syftet med denna lag är att främja, ordna och samordna användningen av vattentillgångarna och att bevara vattentillgångarnas goda tillstånd (1 §). Vattenhushållningsprojekt, som medför risk för förorening av vattendrag, kräver tillstånd av myndighet (kapitel 2, 2 §). Lagen kräver tillstånd för projekt som märkbart kan inverka på vattentillgångarna (2 §). Det krävs alltid tillstånd för att bygga bro eller transportanordning över en allmän farled eller enskild farled (3 §).
Miljöskyddslagen (86/2000) - (Lag 13)	Lagen motverkar förorening av miljön och innehåller förpliktelser och bestämmelser som anknyter till det. Tillstånd krävs för verksamhet som medför risk för förorening av miljön (28 §). Lagen innehåller också bl.a. förbud mot förorening av grundvatten (8 §) och förorening av mark (7 §).
Lag om fornminnen (295/1963) - (Lag 14)	Fasta fornlämningar som berättar om minnen av Finlands tidigare bebyggelse och historia är fredade en lag (1 §). Tillsynen över fredningen utövas av Museiverket (3 §).
Jaktlagen (615/1993) - (Lag 15)	Denna lag gäller jakt, fångst och dödande av icke fredade djur samt viltvård, ersättande av skador som vållats av vilt och tillsynen över hundar (1 §).

Viltförvaltningslagen (158/2011) - (Lag 16)	Lagen stipulerar vilka ansvar Finlands viltcentral och jaktvårdsföreningarna har i fråga om att främja hållbar vilthushållning och idka jakt (1 §). I anslutning till Finlands viltcentral finns regionala viltvårdsråd (5 §). De ökar öppenheten i anslutning till vilthushållningen och sköter samarbetet med intressentgrupper samt strävar till att i sin verksamhet främja sammanjämknings av olika intressen. Dessutom deltar de regionala viltråden i arbetet med att bereda förvaltningsplaner på riksnivå som gäller viltstammar.
Räddningslagen (379/2011) - (Lag 17)	Syftet med lagen är att förbättra människors säkerhet och minska antalet olyckor (1 §). Lagen uppmanar till försiktighet i fråga om att hantera öppen eld och förbjuder uppgörande av öppen eld på annans mark utan markägarens lov (6 §).
Arbetarskyddslagen (738/2002) - (Lag 18)	Syftet med denna lag är att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena (1 §), och i den ingår att trygga och upprätthålla arbetstagarnas arbetsförmåga.
Lag om tillsynen över arbetsskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) - (Lag 19)	Syftet med denna lag är att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna om arbetarskydd samt att med hjälp av myndighetstillsyn över arbetarskyddet samt samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena (1 §).
Lag om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006) - (Lag 20)	Lagen förpliktar beställaren att utreda att den som han ingår avtal med har skött sina lagstadgade uppgifter (5 §). Med lagen vill man bekämpa den gråa ekonomin och dess mål är att främja lika konkurrens mellan företag att arbetsvillkor iakttas (1 §).
Arbetsavtalslagen (55/2001) - (Lag 21)	Denna lag utgör grunden för arbetslivet och den tillämpas i nästan alla privaträttsliga arbetsförhållanden oberoende av kvaliteten på det arbete som utförs.
Arbetstidslagen (605/1996) - (Lag 22)	Viktiga bestämmelser om arbetstiden finns i arbetstidslagen, vars mål är att skydda arbetstagaren. Denna lag är en allmän lag och tillämpas vanligen i alla arbetsförhållanden.
Lag om friluftsliv (606/1973) - (Lag 23)	Denna lag ska bl.a. fastställa praxis vid anläggande av officiella friluftsleder (2 §) och strövområden (16 §).
Lag om Forststyrelsen (1378/2004)* - (Lag 24)	Lagen fastställer att Forststyrelsen skall vårda, använda och skydda naturresurser och annan egendom som är i dess besittning på ett hållbart sätt och med ett gott resultat. Forststyrelsen skall bedriva affärsverksamhet inom ramen för de samhällsliga förpliktelser som ålagts i denna lag och sköta offentliga förvaltningsuppgifter (2 §). Intressentgrupper ges möjlighet att delta när hållbarheten förverkligas inom olika delområden (4 §).
Ödemarkslagen (62/1991) - (Lag 25)	Ödemarksområden inrättas på statens marker för att bevara områdenas ödemarkskaraktär, trygga den samiska kulturen och naturnäringarna samt utveckla ett mångsidigt nyttjande av naturen och förutsättningarna för detta i norra Finland (1 § och 3 §).
Sametingslagen (974/1995)*, Grundlagen (731/1999) - (Lag 26)	Samernas rättigheter såsom ett urfolk inom sitt hembygdsområde är tryggt med en skild lag. Med samernas hembygdsområde såsom lagen avser tillämpas inom skogsbruket bestämmelserna i grundlagen om samernas kulturella och språkliga rättigheter (GrL 17.3 och 121.4 §), sametingslagen och samernas språklag och därtillhörande internationella avtal som Finland har ratifierat.
Renskötellagen (848/1990) - (Lag 27)	I norra Finland tryggar renskötellagen renskötelsen och förutsättningar att bedriva renskötsel och garanterar omfattande betesgång på statens marker.
Skoltlagen (253/1995)* - (Lag 28)	I lagen ges skolterna vissa rättigheter som ansluter till användning av markområden (9 §).

* I lagen om Forststyrelsen, i sametingslagen, i skoltlagen samt i kriterierna 31–32 har beaktats kraven i ILO konvention 169.

Bilaga 2. Torvmarkstyper som håller på att bli sällsynta

Regionalt starkt hotade och akuthotade torvmarkstyper och deras hotkategorier.

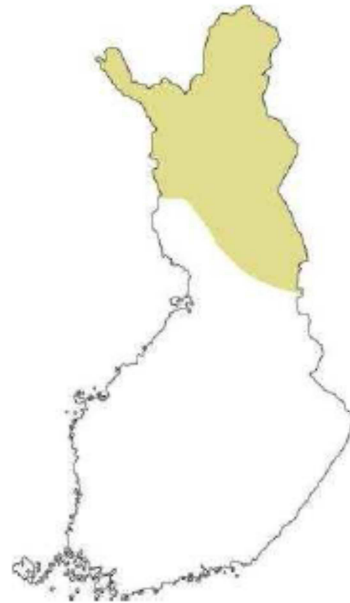
EN = starkt hotad, CR = akut hotad

Norra Finland:

Rikkärr	
<i>Madkärr-rikkärr</i>	EN
<i>Björkkärr-rikkärr</i>	
Fastmatterika björk-rikkärr	EN
<i>Fastmatterikkärr</i>	EN

Södra Finland:

Skogskärr	
<i>Mo-grankärr</i>	
Örtrika-mo-grankärr	EN
Lingon-mo-grankärr	EN
<i>Lundkärr</i>	EN
Ormbunks-lundkärr	EN
Örtrika lundkärr	EN
Rikkärrs-lundkärr	CR
Käll-lundkärr	CR
<i>Örtrika skogskärr</i>	EN
Ormbunskärr	EN
Ört- och gräsrika skogskärr	EN
Källrika skogskärr	EN
Örtrika blåbärs-grankärr	EN
<i>Egentliga grankärr</i>	
Skogsfräken-grankärr	EN
Fattigkärrsartade och rikkärrsartade skogskärr	
<i>Rikkärrsartade skogskärr</i>	CR
<i>Hundstarr-skogskärr</i>	EN
<i>Tuvulls-skogskärr</i>	EN
Fattigkärrs och rikkärrs-tallkärr	
<i>Rikkärrs-tallkärr</i>	CR
<i>Rikkärrsartade fattigkärr</i>	CR
Fattigkärr	
<i>Rikkärrsartade fattigkärr</i>	CR
Rikkärr	
<i>Mad-rikkärr</i>	CR
<i>Käll-rikkärr</i>	CR
<i>Björk-rikkärr</i>	CR
Flarkrika björk-rikkärr	CR
Fastmatterika björk-rikkärr	CR
<i>Fastmatterikkärr</i>	CR
<i>Flark-rikkärr</i>	CR
Madkärr	
<i>Skogs-madkärr</i>	
Gråals-madkärr	CR
<i>Busk-madkärr</i>	
Pors-madkärr	EN

Hotbedömningen av naturtyper i Finland, 2008

Områdesindelning vid bedömningen:

Norra Finland

= nordligt boreala skogsvegetationszonen

Södra Finland

= hemi-, syd- och mellanboreala skogsvegetationszonen